YIL: 4 SAYI: 50 ŞUBAT 2025 AYLIK KÜLTÜR, SANAT VE AKTÜEL DERGİ

ÇAYDAÇIRA

Elazığ'ın Markası Final 45. Yaşında…

2980-1435

ELAZIĞ İLİMİZİN TARİHİNİ KİTAP SAYFALARINA TAŞIDIK.
EMEK BİZDEN, OKUMASI SİZ DEĞERLİ HEMŞERİLERİMİZDEN.

BORDO RESSAM

Murat Sevinç İrtibat adresi: bordoressam@gmail.com

Dağıtım:https://www.kitapaloku.com/firma/10089/bordo-ressam

AYLIK KÜLTÜR, SANAT VE AKTÜEL DERGİ
ÇAYDAÇIRA

AYLIK KÜLTÜR-SANAT VE AKTÜEL DERGİ
YIL: 4 SAYI: 50
ŞUBAT 2025
İLK ÇIKIŞ TARİHİ: OCAK 2021

İMTİYAZ SAHİBİ ve
GENEL YAYIN YÖNETMENİ

YÜCEL ÇAKMAK
cakmakyucel@gmail.com

İSSN: 2980-1435

KATKIDA BULUNANLAR:
EKREM KATI (ELAZIĞ)
MURAT SEVİNÇ (İSTANBUL)
GÜRKAN ÖZENSOY (İSTANBUL)
BİLAL CİVELEK (İSTANBUL)
ŞERİF AYDEMİR (İSTANBUL)
BEDRİ YÜCEL (ELAZIĞ)
OYA ORHAN (ELAZIĞ)
İLHAN KILIÇ (ALMANYA)
FİKRİYE SUSAM (ÇANAKKALE)
FATİH BAYGELDİ (KKTC)
AYLA KOÇ (SİVAS)
AHMET TAHİR ERDEM (ANKARA)
İRFAN KARABULUT (İSTANBUL)
MUSTAFA DURĞUN (ELAZIĞ)

YÜCEL ÇAKMAK

MERHABA

Elazığ'da müze sayısında artış olmaya başladı. Yıllardır tek olan müzemiz bugün itibariyle 5 oldu. Kapalı olan en eski müzemizde yerine taşınırsa bu sayı 6 olacak.

Harput Musiki Müzesi, Mehmet Topal Basın Müzesi, Hoca Hasan Hamam Müzesi, Kent Müzesi ve Fincan Müzesi…

Fırat Üniversitesi kampüs alanı içerisinde bulunan ve yıkılıma tehlikesiyle kapalı olan **Elazığ Arkeoloji ve Etnografya Müzesi** ise bu yıl içerisinde yeni yerine taşınması bekleniliyor. Elazığ Arkeoloji ve Etnografya Müzesi'nin yeni adresi olacak **"Mekteb-i İdad-i"** binası, Harput yolu üzerindeki 8'inci Kolordu Komutanlığı içinde yer alıyor.

Elazığ'a ilk müzeyi kazandıran ve Elazığ Arkeoloji ve Etnografya Müzesi'nin kuruluş aşamasında büyük emeği olan **Ferhan Memişoğlu**'nu bu sayıda tanıtıyoruz.

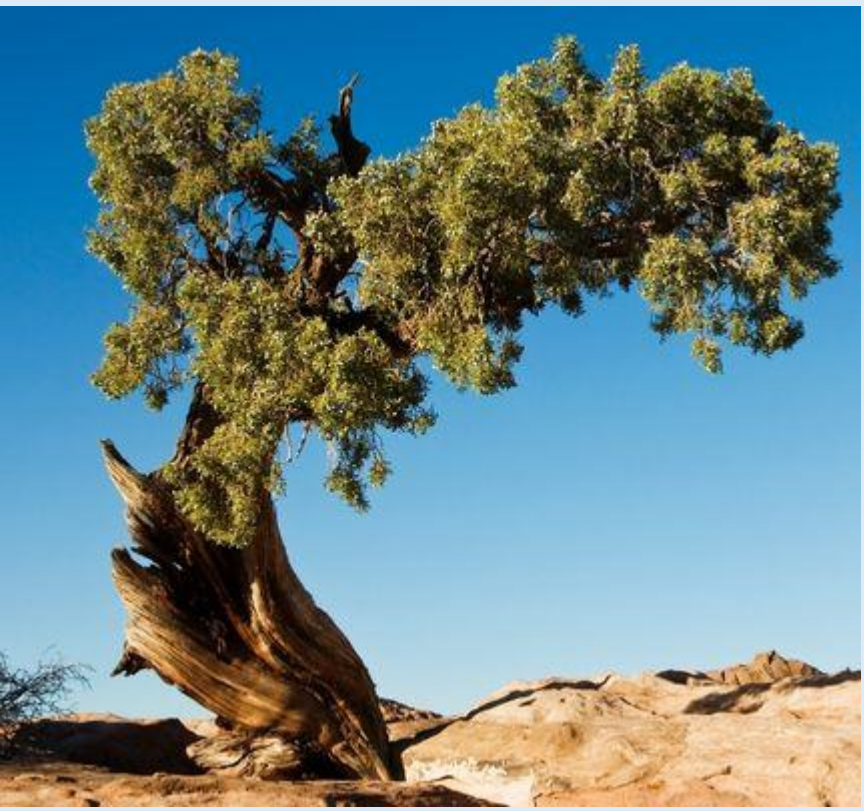
Elazığlı akademisyen **Prof. Dr. Ahmet Karataş**'ın **"Eski Harput'tan Kalma Çeyiz Kağıdı"** başlıklı yazısını zevkle okuyacaksınız. Bu yazı Harput'un unutulan bir geleneğini daha gündeme getiriyor.

Yıllar önce **"O Esgi Günler"** adlı bir kitabı beğeniyle okumuştum. O yıllar Elazığ'daydım. Kitabı tabiri caizse bir nefeste okudum. O kitap beni 1980'li yıllara götürdü. Yani gençlik yıllarıma… Kitap 1980'li yılların Elazığ'ını anlatıyordu. Kitabı **Ali Baylar** yazmıştı. Ve yıllar sonra Ali Baylar ile bir araya geldik. Yeniden 1980'ları yaşadık. Ali Baylar, önümüzdeki aylarda keyifli yazılarıyla bizlerle olacak.

Elazığ'ın markası olan **Final 45. Yılı**nı coşkuyla kutladı. Öğrencisi ve 12 yıldır personeli olmaktan gurur duyduğum Final'in 45. Yılını kutluyorum.

Bu arada aramıza yeni isimlerde katıldı. Halk Oyunları konusunda uzman bir isim olan Mustafa Durğun ve Genç Kalem Selim Şengül'e hoşgeldiniz diyoruz. Yazılarını zevkle okuyacağız.

Harput'ta Bir Ömür ve Ardıç Dalı

Harput'da, Buzluk'da: yaylada, Ardıç
Rüzgârın önünde kolsuz, kanatsız...
Kaya inlerinde, dağda, bayırda
Bir öfkeli yılan gibi insafsız

Rüzgârın önünde kolsuz, kanatsız...
Gönlünde dört mevsim bir yeşil sevda
Kızıl tohumları, benek benek taç...
Eğrilir, kırılmaz; tipide, karda

Yalnız dertleşecek birine muhtaç.
Anlat... Ey gönlümü kanatan Ardıç!
Çizdiğin gönülden sızan kan niye?
Kuru nar çiçeği... çocukluk düşü

Bir sararmış defter kimden hediye?
Eski günler, şimdi; kanadında toz
Rüyada çırpınan kelebeklerin...
Ne kadar çok yakın, ne kadar uzak

Yaşadım dediğin saniyelerin...
Bir şeyler, mukadder... Bir eylül günü
Düşler denizine düşecek çocuk!
Renkler dalga dalga: ses, ışık ve nur

Yedi kat semadan, Arz: mavi boncuk!
Şimdi toprak:
Bir dost teni sarmakta...
Dostlar:
Fatiha'yla hatır sormakta...

Harput'ta, Buzluk'da; yaylada, Ardıç
Rüzgârın önünde kolsuz, kanatsız...

Ahmet Tevfik OZAN

Final, 45. Yılını Coşkuyla Kutladı

Final Eğitim Kurumları 45. yılını düzenlenen törenle kutladı. Kurum 45 yılda 5 milyonun üzerinde öğrenci okuturken; okulları, kursları, üniversitesi ve yayınları ile Türkiye genelinde eğitim vermeye devam ediyor.

ÇAYDAÇIRA/ANTALYA

Türkiye'nin en köklü Eğitim Kurumlarından biri olan Final Eğitim Kurumları kuruluşunun 45. Yılını Antalya'da yoğun katılımla gerçekleştirilen törenle kutladı. Törene Final Eğitim Kurulu Başkanı İbrahim Taşel, Kurucular Kurulu Başkanı İhsan Özen, Genel Müdür Şevket Ertem ve 400'ü aşkın kurucu katıldı.

Taşel: "Benim en büyük servetim yetiştirdiğim öğrenciler"

Törende konuşan Final Eğitim Kurumları Yönetim Kurulu Başkanı İbrahim Taşel, bu zamana kadar 5 Milyon 230 Bin öğrenciyi mezun ettiklerini söylerken, en büyük servetinin yetiştirdiği öğrenciler olduğunu ifade etti.

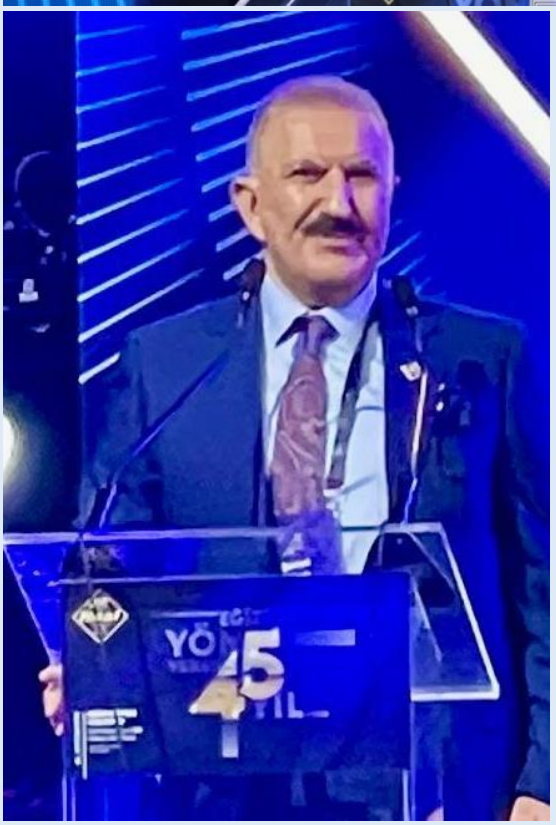
Taşel: "Bugün 5 milyon 230 bin öğrenciyi mezun ettik okuttuk bunların içinde mükerrer vardır ama 5 milyon 230 bin Türkiye nüfusu göze alındığında gerçekten önemli bir rakamdır. Dünyanın her yerinde üniversitelerde akademisyen olarak çalışan NASA'dan tutun Silikon

vadisine kadar uzanan çizgide Türkiye'nin valiliklerinde Kaymakamlıklarında Yargıtay'ında Danıştay'ında Türkiye büyük millet Meclisinde sayılamayacak kadar öğrencimiz var. Bana birisi en büyük kazanımın ya da en büyük servetin ne diye sorsa, vereceğim cevap son derece net son derece açık yetiştirdiğimiz öğrenciler" dedi.

İbrahim Taşel, Kurumlarının Türkiye'nin eğitim Markası olduğunu ifade ederek: "Türkiye'de ilk 1000'in %37 si finallerdeydi. Yani final yeniliklere hiçbir zaman karşısına almış bir kurum değildir her zaman yeniliklerin içerisinde olmuştur bugünde en ileri düzeye yeniliklerin içerisinde olmaya devam etmektedir. Biz Türkiye'nin eğitimine gönül vermişiz Türkiye'nin eğitim markasıyız devletimizden, milletimizden yanayız. Bize şehit çocukları gazi çocukları mağdur olmuş ailelerin çocukları depremde zarar görmüş insanlar, felaketler sonrası bize teslim edilmiş çocuklar Türkiye'nin polis teşkilatı istihbarat, devlet kuruluşları bunlar bize kimi emanet ettiyse sonuna kadar sahip çıktık. Devletin mührüdür Final. Biz Final Eğitim Kurumları olarak budan sonraki süreçte kurslarımızın ve okullarımızın daha iyi bir noktaya gelmesi için elimizden geleni yapacağız. Finalin 45. Yılı kutlu olsun başarılar diliyorum Allah yolunuzu açık etsin arkadaşlar" ifadelerini kullandı.

Final Eğitim Kurumu Kurucular Kurulu Başkanı İhsan Özen, Kurumun büyümesi ve gelişmesi için büyük bir özveriyle çalıştıklarını ifade ederken, geleceğin daha iyi vizyoner ve modern kurumlarla sürdürülmesi gerektiğini söyleyerek: "Çok büyük bir özveriyle çalıştı arkadaşlarımız. Gece gündüz demeden dershanede neredeyse yatıp kalkarak orayı var ettiler. 1 katlı yer 9 kata çıktı, 9 katlı Site İş Hanı bizim dershane haline geldi. Esas reklam bugün nedir diyeceksek kurumlarımıza gelen ve buradan memnuniyetle ayrılan bunuda çevresiyle paylaşan insanların yaptığı reklamdır." dedi.

Sektörün en iyisi olma hedefiyle yola çıktıklarını dile getiren Final Eğitim Kurumu Genel Müdürü Şevket Ertem, İbrahim Taşel ve İhsan Özen'in büyük emeğinin olduğunu kaydetti.

Ertem: "biz kendimize başlarken şunu vizyon aldık sektörün en iyisi olmak. Final'in bu yolculuğunda çok büyük emekler harcandı ancak bu yolculukta işin doğrusu emeğin çok büyük bir bölümü Sayın İbrahim Taşel'dir, yaptıklarımıza sessiz kalışıyla destek veren sayın İhsan Özen'dir. Yolculuk nereye gidiyor, sektörün en iyisi olmak ve gelecekte atıfta bulunacak bir kurum olmak." dedi.

Tören Eğitim Kurumuna emeği geçenlere Kıdem ödüllerinin verilmesi ve Sanatçı Kubat'ın konseriyle sona erdi.

Elazığ'ın yetiştirmiş olduğu Arkeolog ve Elazığ'da ilk müzenin kurucusu…

FERHAN MEMİŞOĞLU…

Elazığ'a ilk Müzeyi kuran ve Elazığ'ın eski eserlerini günümüze taşıyan Ferhan Memişoğlu, 80 yıllık yaşamında Elazığ'a hizmet etmiştir.

YÜCEL ÇAKMAK
ÇAYDAÇIRA/İSTANBUL

Elazığ'da ilk müze çalışmalarını Harput'ta başlatan Ferhan (Ek) Memişoğlu, Elazığ'da müzeciliğinin gelişmesi için 47 yıl resmi ve geriye kalan yaşamında ise kurduğu Müzecilik derneğiyle faaliyet göstermiştir.
Müzeciliğin temelinin atıldığı Harput'ta bugün 4 müze bulunuyor.
Ferhan (Ek) Memişoğlu, 1940 yılında Elazığ'da doğdu.
80 yıllık ömrünü Türk Müzeciliğine adayan FERHAN MEMİŞOĞLU, 1965 yılında İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Arkeoloji Bölümü'nden mezun oldu. Aynı Fakültenin Prehistorya, Türk-İslam ve Bizans Sanatı Bölümlerinden sertifika aldı.
Elazığ'da bir müze kurmak için Eski Eserler ve Müzeler Genel Müdürlüğüne müracaat ederek Elazığ'a atanmasını istedi. 31 Nisan 1965 tarihinde Elazığ'da göreve başladı.
İlk önce depo halindeki Harput Müzesine eser toplayarak buraya tanzim edip, 1982 yılında hizmete açıldı.
Bu arada Elazığ, Tunceli, Bingöl illerinde araştırma yaparak, bölgenin arkeolojik ve etnografik eserlerini topladı.
Elazığ Arkeoloji Ve Etnoğrafya Müzesi, 30

İstasyon Caddesi'nde belediyeye ait Halkevi Binası'nda 06.12.1965 yılında ilk müze kuruldu.

Nisan 1965 yılında Ferhan Memişoğlu (Ek) tarafından, İstasyon Caddesinde Elazığ Belediyesine ait bir binada kurulmuştur. İlk önceleri bölgedeki satıh buluntuları toplanmış, bölge halkından etnografik eserler derlenmiştir. Kısa zamanda eserler çoğaldığından, bu bina ihtiyacı karşılayamaz olmuştur. Elazığ Devlet Mimarlık-Mühendislik Akademisi Kampüsünde, yeni binanın inşaatına başlanmıştır. 1982 yılında binanın depo ve idare binasının inşaatı bitince, buraya taşınılmıştır. Bu müzede 22 yıl müze müdürü olarak görev yaptı ve 1987 yılında emekli oldu.

Bu arada 1965-1969 yılları arasında, Elazığ Lisesi'nde Sanat Tarihi Öğretmeni olarak da görev aldı.

Elazığ'ın Turistik ve Eski Eser Sahalarını Koruma ve Elazığ Müzesini Sevenler Derneği'ni kurdu. Emekli oluncaya kadar dernek başkanlığını yürüttü. Emekli olduktan sonra 1987 yılında Ankara'ya yerleşti. Ankara'da Kızılay Genel Müdürlüğü'nde 2 yıl müze uzmanı olarak çalıştı.

Bu arada Ankara'daki Elazığ Vakfı'nın Kadınlar Kolu Başkanlığını iki dönem yaptı. Güçmen Memişoğlu ile evlendi. Bir kız çocuğu annesidir.

Harput Alacalı Mescit (Müze Deposu) 30 Nisan 1965

Ferhan Memişoğlu, 31.03.2020'de vefat etti.

İLK MÜZE ÇALIŞMALARI

Elazığ'da Müzeciliğin ilk temelini atan Ferhan Memişoğlu, 1981 yılında Turan Gazetesi'nden Fikret Türkbay'la yaptığı bir röportajda, 1956-1959 yıllarında dönemin Elazığ Valisi Vefik Kitapçıgil'in Harput'taki tarihi eserlere ait kitabeleri Alacalı Mescit binasında toplayarak, ilk müze çalışmasının yapıldığını belirtti. Memişoğlu röportajında, "1965 yılında Elazığ'a atandığımda çevreden eserler toplayarak bir sergileme yaptım. Fakat bir müddet sonra hırsızlar tarafından bu eserler çalındı. Alacalı Mescit binası güvenlik yönünden müze olarak elverişli olmadığından o günden sonra sergilemeyi kaldırmak zorunda kaldım. Harput'ta merkezi bir yerde elverişli bir bina aradım. Ancak böyle bir binayı bu yıl bulmak mümkün oldu. Harput Belediyesi yanındaki bu binada 17 Kasım 1981 Atatürk'ün Elazığ'a gelişlerinin 44. Yılını kutlama gününde yeni sergileme ile Harput Müzesini halkın hizmetine açtık." diye ifadelerinde bulunmuştur

ESERLERİ:

Elazığ Kılavuzu (1977)

Elâzığ Müzesindeki Urartu Maden Eserleri. Fasikül I. (Fibulalar) (1977)

Harput'ta Gelenekler İnançlar Ve El Sanatı (2006)

Fotoğraflar: Kızı Gamze ARDIÇ Koleksiyonundan

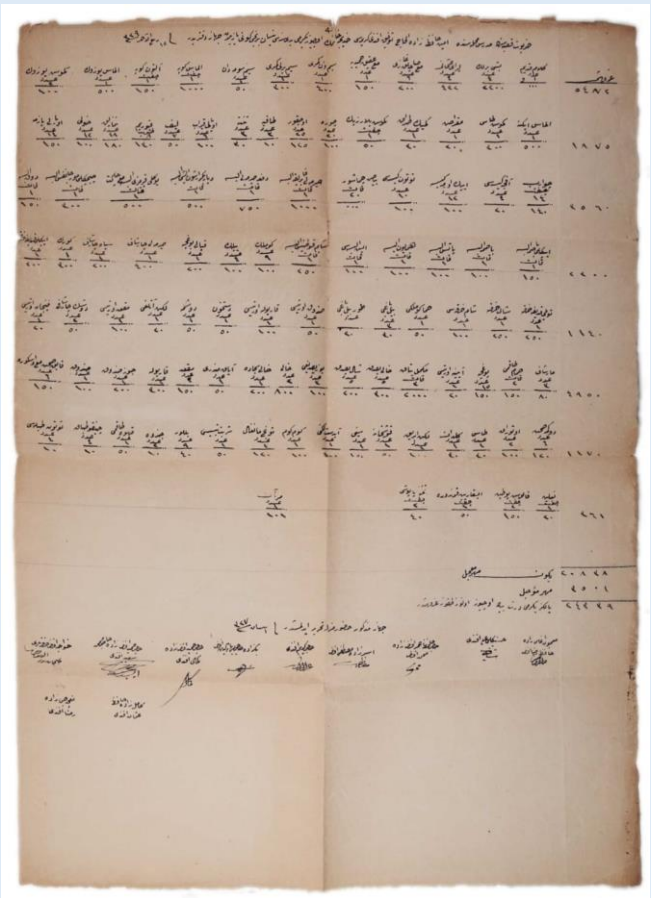
ESKİ HARPUT'TAN KALMA BİR ÇEYİZ KAĞIDI

Aşağıda **14 Nisan 1911** Cuma günü yazılan bir çeyiz kağıdının fotoğrafını görüyorsunuz. Bu kağıt, Harput'un mühim simâlarından Emin Hâfızzâde Hacı Tevfik Rıfkı Efendi'nin kızı Hatice Hanım'ın ceyiz listesini ihtivâ etmektedir. Hacı Tevfik Efendi hakkında teferruatlı bir yazı yazmış, burada paylaşmıştım. Çeyiz kâğıdının kıymetini anlamak bakımından yine de kendisinden birkaç cümleyle bahsedeyim. Hacı Tevfik Efendi Harput'un son devir muallim ve mürşidlerindendi. İnsanların sevdiği, saydığı muhterem bir şahsiyetti. Kimsenin kalbini kırmaz, kimseye sesini yükseltmezdi. Maneviyatı kuvvetliydi. Öğrencileri onu "Karınca incitmeyen hoca" diye tavsif ederlerdi. Öğretme azmini hiç kaybetmedi, vefâtına kadar öğrenci yetiştirdi. 12 Temmuz 1951'de vefât etti; cenâzesi yüzlerce kişinin omuzlarında Harput'a çıkarıldı, Beyzade Efendi'nin kabrinin bitişiğindeki mezarlığa defnedildi.

Prof. Dr. AHMET KARATAŞ

Çeyiz kağıdının sâhibesi gelin hanım Hacı Tevfik Efendi'nin üç kızından en büyüğüydü. Hayatı hakkında maalesef bilgimiz yok. Tevfik Efendi'nin soyunun diğer iki kızı Merzûka ve Bedriye Hanımlar üzerinden devam ettiğini biliyoruz. Bu durumda Hatice Hanım'ın çocukları ya olmamıştır veya erken yaşta vefât etmişlerdir. Çeyiz listesinin hazırlanışına şâhit olup kâğıdı imzalayanlar arasında kimler yok ki! Şöhreti Harput coğrafyasının dışına taşmış büyük insan, mürşid-i kâmil **İmâm Efendi** (**Osman Bedreddin Ef.**), devrin müftü vekili **Beyzâde Hacı Bahâeddin Efendi**, Hacı Hamîd Efendi'nin (Müftü Ömer Nâîmî Efendi'nin oğlu Abdülhamid Hamdî Ef.) çocukları Mamuretülaziz Mebusluğu da yapmış olan **Mehmed Said Efendi** ve birkaç yıl sonra şehrin müftülüğüne seçilecek olan **Mehmed Kemâleddin Efendi**, öğretmen **Hüseynikli Ali Şefîk Efendi**, **Kâmilzâde Hâfız Osman Efendi**, eşrâftan **İspirzâde Mustafa Efendi**, **Sungurzâde Hacı Kerîm Efendi**, **Nalçacızâde Rızâ Efendi**... Şehirde yediden yetmişe herkesin saygı gösterdiği, başları dara düşünce kapılarını çaldığı on bir isim...

Hatice Hanım'ın çeyiz kağıdını incelediğimizde devrin şartlarına göre ortalama bir çeyizin hazırlandığını görüyoruz. Zînet eşyası olarak 4 Beşibirlik, 4 Osmanlı Lirası (sarı lira), Saçlığa (baş takısı) takılı 6 Gazi altını, 1 Hamidiye altını ve akik, 2 gümüş kemer, 1 gümüş sürme kabı, 1'er çift elmas ve altın küpe, 1 elmas 2 gümüş yüzük, 1 elmas iğne, 1 gümüş tas, 1 çift gümüş bilezik... Uzun uzun yazdığıma bakmayın, bunlar abartılı takı ve eşyâlar değil. Meselâ o devirde 1 Osmanlı lirası 3,5 (üç buçuk) dolara eşitti. Geline 4 Osmanlı lirası alınmış. Yani 14 dolar! 1 beşibirlik 440 kuruştu. Oysa 1 kat elbise 500 kuruştu! Beşibirlikten daha pahalı! Geri kalanı namazlık, takke, yazma, çorap, lif, elbiseler, çamaşırlar, döşek çarşafı, yatak, yastık, karyola, sofra bezi,

mangal, güğüm, gümgüm, sahan, tas, kuşhana, tabak, birkaç çift ayakkabı vesâire...

Listede öyle ufak tefek eşyâlar var ki, onların bile kayda geçirilmiş olmasına hayret edersiniz... En fazla 17-18 yaşlarında, hayatlarının ilkbaharında olan bu kızlar birkaç parça zînet eşyasının hâricinde bir sofra beziyle, bir ayna, bir tarak, 5 kuruşluk bir cezve ile mutlu olabiliyorlardı... Kaldı ki evin beyi o zînet eşyalarını da çoğu zaman bir ihtiyaç bahânesiyle kadının elinden alıp bozduruyordu. Bugüne kadar bir geçmiş zaman hanımefendisinin "mehr-i müeccel" (kendisine verilmesi va'dedilen para) ile yaşadığını ne gördüm, ne duydum, ne okudum. Aksine o insanların mehirlerinden ferâgat ettiklerini, bu meselenin peşine bile düşmediklerini çok dinledim.

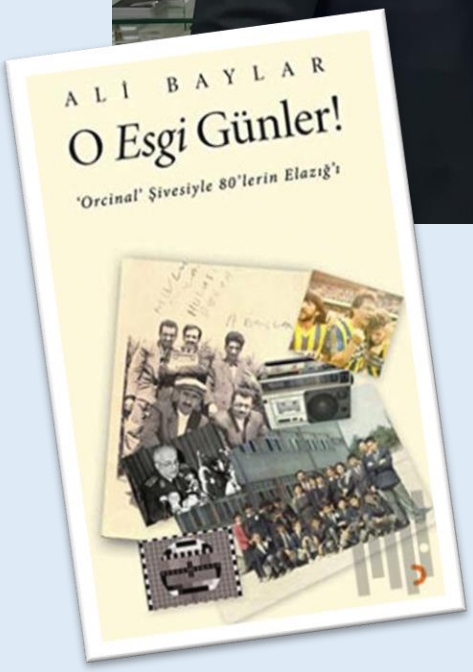
Not aldığımda 78 yaşında olan Elazığlı bir hanımefendinin söylediklerini doğrudan kendi ifadeleriyle size aktarayım: "*Oğul, oğul, beni everdiklerinde 15 vardım yohtum... Gaynanam anamdan çoh bize analıh yaptı... Çoh şükür el âleme avuç açmaduh, kimseye muhtaç olmaduh. Heriften daha ne isteyecektim? Herkes nasılsa biz de eleydik. Fakirlik vardı, yohluk vardı... Olduğu gadar işte... O zemanın hükmüne göre, unumuz ekmeğimiz vardı, aşımız vardı, aç değüldük, açıhda değüldük. Elhemdülillah... Sen şimdiki gızlara ne bahisin? Biz elli sene evli galduh; ben râmetiyi bir kere adıyla çağırmadım... Utanırdık ölem ben... Gaynatamızın karşısında gonuşmazdıh.* (Tülbentiyle ağzını örterek) *aan beleydük. Bir de meher mi isteyecektik ondan?*"

Ninelerimizin, annelerimizin en azından bir kısmı bu bakışla, bu fikirle yaşadılar; vadeleri dolunca da sessiz sadâsız göçüp gittiler. Erkeklerden geriye eserler, yapılar, oğullar kaldı. Hiçbir şey kalmadıysa isimleri geldi bugünlere, yapıp ettikleriyle beraber... O devrin Anadolu kadınlarının ise isimleri bile yok... "Falan efendinin zevcesi (hanımı), kerîmesi (kızı), hafîdesi (kız torunu)" olarak anıldılar, birer gölge gibi çekildiler hayattan... En şanslılarından geriye ya birkaç oyalı tülbend, ya da ilk satırında isimlerinin geçtiği işte şu gördüğünüz kağıt parçası kaldı...

REKLAMLARINIZ İÇİN
0553 253 30 90
ARAYINIZ...

GEÇ GELEN SOHBET…

YÜCEL ÇAKMAK
ÇAYDAÇIRA/İSTANBUL

Uzun yıllar önce "O Esgi Günler" adlı bir kitap elime geçti. O yıllar Elazığ'daydım. Kitabı tabiri caizse bir nefeste okudum. O kitap beni 1980'li yıllara götürdü. Yani gençlik yıllarıma… Kitap 1980'li yılların Elazığ'ını anlatıyordu. Kitabı Ali BAYLAR yazmıştı.

Yaptığım araştırmalarda Ali Baylar Elazığlıydı ama İstanbul'da yaşamını sürdürüyordu.

Ve o kitabın yazarıyla nihayet tanıştım.

Murat Sevinç, telefonda Ali Baylar adlı bir Elazığlı Yazarı tanıyıp tanımadığımı sordu. O kitaptan bahsettim Murat Abiye… Ama tanışmadığımı söyledim.

"O zaman hazırlanan haftaya tanışacaksın" dediğinde sevinmiştim.

10 Ocak Cuma günü yola koyulduk. Eminönü'nde Tahtakale'de "Baylar" yazılı tabelayı aramaya başladık.

İşyerinden içeri girdiğimizde genç bir adam oturduğu yerden kalkarak, "Bakın kimler gelmiş" diyerek, kollarını açarak bize doğru gelmeye başladı. Daha bir şey sormamıştık bile… O adam bize isimlerimizle hitap ederek, kucakladı.

Hoş ve sıcak bir karşılamanın ardından keyifli bir muhabbete başladık.

“1970’de Elazığ'da doğdum. Çocukluğum ve ilk gençlik yıllarım bu güzel şehirde geçti. Ortaokulu bitirdikten sonra İstanbul'a taşındık. Aradan seneler geçmesine rağmen çocukluğumun geçtiği bu şehri unutamadım ve özümü kaybetmeden bugünlere gelmeye çabaladım. Elazığ sevdalısıyım.” diyerek Elazığ’ın o meşhur Gem İskembesine oturuverdi:

- Bu iskembeyi de Elazığ’dan getirdim…

Sohbet iyice Elazığlaştı… Murat Abi, “İkinizde birbirinizi buldunuz” diyerek, ortamın güzelliğini dile getirdi.

İki yaşıt insan ikisi de en güzel çağlarını Elazığ’da geçirmişler. İkisi de hala ‘Elazığ’ diyorlar…

Bundan güzeli olur mu?

Konu kitaplara geldi. Ben ‘O Esgi Günler’den çok keyif aldığımı ve hep kendisiyle tanışmak istediğimi dile getirdim. O ise ‘Elaziz’in Azizleri’ kitabının kendinde başka bir yere sahip olduğunu belirtti.

Murat Abi kendi kitaplarını anlattı. Ve söz dönüp dolaşıp ‘Dındik’e geldi.

Dındik’in varoluşu ve hikayesini anlattık.

Dındik’den bahsetmişken, yeniden basılacağının müjdesini vereyim diyecem ama bu yazıyı okuduğunuzda Dındik’in yeni sayısı çıkmış olabilir.

Size kısaca Ali Baylar’ı tanıtayım.

Ali Baylar 1970 yılında Elazığ’da doğdu. Elazığ Cumhuriyet İlkokulu’ndan sonra, Elazığ Anadolu Lisesi’nde başladığı (1981-85) orta öğretimine, Nişantaşı Anadolu Lisesi’nde devam etti (1986-89).

İstanbul Üniversitesi Arap Dili ve Edebiyatı Bölümü’nde okudu.

1944 yılında Elazığ’da kurulan Baylar Ticaret firmasının 1985 yılından itibaren İstanbul’daki ticari faaliyetlerine erken yaşlarda katılan Ali Baylar, 1991 yılından itibaren uzakdoğu ülkelerine ticari seyahatlere başladı ve halen bu şirketin yöneticiliğini yapıyor.

2000 yılında seyyahamca.com adresinde Türkiye’nin İnternet’teki ilk seyahat sitelerinden birini kurdu. Site seyahat siteleri ve seyahat formu olarak defalarca yazılı ve görsel basında haber oldu.

2001 yılında Elazığ Anadolu Lisesi Mezunları için hazırladığı Mezunlar Sitesi altyapısını daha sonra Elazığ Mehmet Akif Lisesi, Elazığ Lisesi, Nişantaşı Anadolu Lisesi ve Bilge Kağan Koleji Mezunları için de hizmete sunarak binlerce mezunun birbirine ulaşmasına destek oldu.

12 yaşından beri fotoğrafçılıkla ilgilenen Baylar onbinlerce fotoğraflık bir seyahat arşivine sahiptir.

Seyahatlerinde çektiği farklı ülkelerdeki insan hallerini konu eden fotoğraflarını

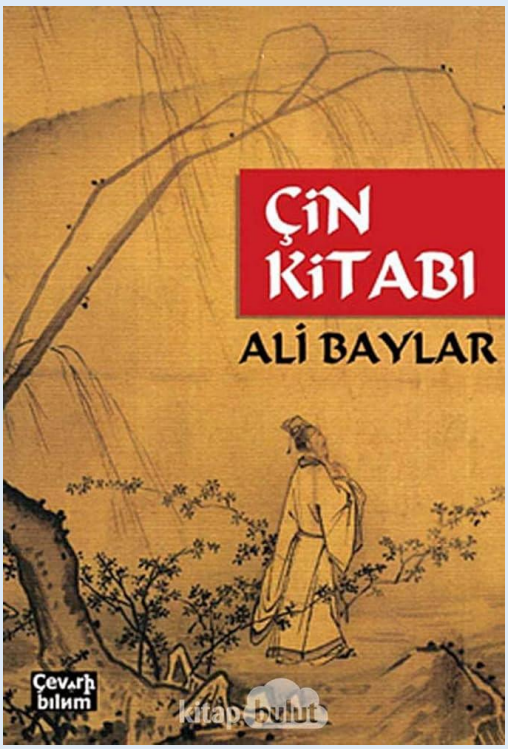
– Çin Kitabı (2013)

– Yaşamdan Kareler (2014)

adlı kitaplarda bir araya getirdi.

Ayrıca Çin'deki seyahat ve iş deneyimlerini Türkçe ve İngilizce iki kitapta anlattı:
– Çin Kültürü ve Seyahat Rehberi (2007)
– China at a Glance (2009)
2003-2007 arasında kurucusu olduğu "Evrensel Yardımlaşma ve Dayanışma Derneği" çalışmalarını, E-Yardım (2007) adlı kitabın da okurlarla paylaştı.
Elazığ tarihine katkıda bulunmak için, Türkiye'ye gelen ilk Amerikan misyonerlerinden Crosby Howard Wheeler'ın Fırat'ta On Yıl- Harput Hatıraları (2014) adlı kitabını Türkçe'ye kazandırdı. Bu kitapta 1850'lerde Harput'a gelen misyonerlerin Harput Amerikan Koleji hakkındaki hatıraları anlatılmaktadır.

1980'lerin Elazığ'ını Elazığ şivesi ile yazdığı "O Esgi Günler" adlı kitap çok beğenilmiş ve kitabın ikinci baskısı yapılmıştır.
"Elazığ Ağzıyla 80'ler" kitabında Elazığ üzerine, yıllardır yaptığı çalışmaları keyifli bir stilde okurların zevkine sundu.
Büyük dedesi olan Ömer Hulusi'nin şiirlerini derlediği kitabı "Balabanlı Şair Ömer Hulusi Baylar – Şiirleri ve Ailesi" 2023 yılında basıldı.
İstanbul'da yaşayan Ali Baylar'ın iki oğlu ve bir kızı var.
Kahvelerimizi içtikten sonra Ali Baylar babasında da bahsetti. Ve önümüzdeki günlerde babasıyla tanışmamı istedi. Babasının da tam bir Elazığ aşığı olduğunun altını çizerek: "İkinizin çok iyi anlaşacağından eminim."
Hatıra fotoğraflarından sonra yeniden görüşmek üzere vedalaştık.

KARTALKAYA OTEL YANGINI ÖZELİNDE YANGINLAR VE TEDBİRLER

Kartalkaya otel yangınında öncelikle ölenlere rahmet, yaralılara acil şifa ve aileleri başta olmak üzere bütün milletimize sabr-ı cemil niyaz ediyorum. Kartalkaya Otel yangınını bütün ayrıntıları ile ele alırken hangi önlemlerin alınması gerektiği hususunda da derinlemesine bazı yorumlar yapılıyor, yapılmaya da devam edilecektir. Bütün kış otelleri kar yağışı ile beraber otellerini kış turizmine açtılar, âmâ gerekli evraklar eksiklikler giderilerek yapıldı mı; bunları da siyaset dışı bakarak önceliğimiz olarak gördük mü?

GÜRKAN ÖZENSOY

Öncelikle maalesef Ülkemizde üniversitelerde olsun, meslek yüksek okullarında olsun veya sanat okullarında olsun bildiğim kadarı ile uzman yetişmiyor ve teori ile pratiği birlikte öğretecek yerler maalesef hiçbir okulumuzda yok diye düşünüyorum. Bu ve bunun gibi çok önemli birebir insan canını, sağlığını ilgilendiren konularda neler yapılıyor veya yapılamıyor ilgilenilmesi gerekiyor. Öncelikle büyük işletmelerin ve özellikle hizmet sektörünün bu işlemleri şeffaf olarak web sayfalarında yer almalı ve her vatandaş bilinçlendirilerek tatile gideceği zaman ilgili kurumların web sayfalarında görebilmeli, alınması gereken bütün güvenlik tedbirleri yapılmış mı, yapılmamış mı, denetim raporları var mı, yok mu bunları görebilmeli, sigorta ettirilen işletmeye ait içeriği görmeli ve uygun olması gereken bütün maddeler yazılmış mı görülebilmeli, sağlam olmadığı halde sağlam raporu mu verildi ya da eksiklikleri giderilmesi için müşteri alınmadan süre verildi mi? Yangın tatbikatı belirli aralıklar ile yapıldı mı veya Kartalkaya'da ki otellerin itfaiye ekibi ve iş makinaları dahil ortak bir talebi oldu mu? Bütün bunları bir ev alırken, bir otele konaklamak için gidilirken veya buna benzer işlemler için işletmelerin kurulu olmalı, bunları inceleyerek hazır hale getirmelidir ki bu tür afetlerden minimum veya sıfır bir insan kaybı ile kurtulalım. Ayrıca bakanlık veya belediye bu denetimleri sık aralıklar ile yapmalıdır diye düşünüyorum. Acil durum tatbikatı da yine aynı şekilde yapıldı mı veya sık aralıklar ile yapıldı mı? Otel personelleri veya özellikle mutfakta çalışanlara yangınlar ile alakalı alınacak tedbirler anlatılmış mı, özellikle mutfakta yağdan kaynaklı yangınlarda suyun yangını arttıracağı bilinci verilmiş mi? Yangın alarmı hatları var mı ve bunlar elektrikten etkilenmeyen hatlar mı, uyarı ve ikaz levhaları var mı velhasıl yangın yönetmeliğine uygun

her şey var mı? Bir otel iç mimarı olarak yurt dışında ve Ülkemizde görev yapan, özellikle Batum'da 5 yıldız ve üstü otellerde görev yapan teknokrat özellikle yangın önlemleri hususunda neler söylüyor.
Odaların girişinde A sınıfı 60dk. boyunca alev almaz kapılar zorunlu olarak takılır ve bu kapılar aynı zamanda duman geçirmez özellikte, fitilleri yanmaz ve erimez malzemeden imal edilir.
Odaların içinde hem alev ve duman alarmı hem de alev söndüren yangın muslukları bulunur. Bu sprinkler insan gücüne ihtiyaç duymadan 12m2 alana su fışkırtır.
Elektrik tesisatında alev almaz kablolar kullanılır, bütün koridorlarda tavanlarda da çıkış yazıları bulunur. Bunlar elektrikli değil şarjlıdır.
Yangın merdivenlerine 2 adet 120 dk boyunca yanmaz kapıdan geçilerek ulaşılır. Bu kapılarda duman geçirmez özelliktedir.
Yangın kaçış merdivenlerinde asla eşya bulundurulmaz, kilit vurulmaz mutfaklar köpüklü yangın söndürme tertibatı ile donatılır ve tüm binalarda yangın söndürme tüpleri yönetmeliğe göre bulundurulur ve zamanında değişir veya dolum sağlanır.
Bunca tedbirin maksadı toplu ölümlere engel olmaktır ve 5 yıldızlı otellerde konaklama bedelleri de bu şartlar var diye yüksektir. Son olarak ta şöyle söyleyelim bu para dekorasyona göre belirlenmez diyorum ve tekrar hayatını kaybedenler rahmet diliyorum ve temennim de artık bu ölümlerin olmaması için acilen tedbirlerin sağlam ve denetlenebilir olmasını sağlamaktır diyorum.
ACI DUYABİLİYORSAN CANLISIN
BAŞKALARININ ACISINI DUYABİLİYORSAN İNSANSIN

Çocuklar leğenlerle kaydılar

İş insanı Haliz Yıldız'ın çağrısıyla yarıyıl tatilinin son günü yüzlerce çocuk Hazar Baba Kayak Tesislerinde unutulmaz bir gün yaşadılar.

ÇAYDAÇIRA/ELAZIĞ

Elazığlı iş adamının çağrısına kayıtsız kalmayan Elazığ Belediye Başkanı Şahin Şerifoğulları, Ticaret ve Sanayi Odası Başkanı İdris Alan ve il protokolünün destekleriyle Elazığ'da bulunan bin 200 öğrenci, göl manzaralı kayak merkezine akın etti. Burada tatilin son gününde doyasıya eğlenen çocuklar, daha sonra sucuk ekmek yiyerek karın keyfini çıkardı.

Elazığ'da otomotiv sektöründe faaliyet yürüten İş İnsanı Halis Yıldız'ın, sosyal medya paylaşımında; "Pazar günü bu şehrin kenar mahallelerinde oturan çocukları ve gençleri toplayıp Hazar

Baba'da sucuk ekmek yedirelim.” çağrısı olumlu yanıt buldu. Yüzlerce çocuk ve genç otobüslerle Hazar Baba Kayak Tesislerine götürüldü.

Etkinliğe destek veren ve katılan Belediye Başkanı Şahin Şerifoğulları, “Çocuklarımızı buraya getirerek kayak tesislerimizi tanıttık. Halis abimizin sosyal medyadan bir çağrısı olmuştu. Bizler de bu çağrısına kayıtsız kalmayacağımızı Elazığ Belediyesi olarak bu sosyal projenin direkt merkezinde olacağımızı ifade etmiştik. Bugün, ifademiz doğrultusunda muhtarlarımızın katkıları, Ticaret ve Sanayi Odası başkanımızın ve milletvekillerimizin katkılarıyla yaklaşık bin 200 civarında çocuğumuzu Hazar Baba Kayak Tesisine getirdik. Burada eğleniyorlar. Mangal sucuk keyfiyle arkadaşlık ve dostluk ortamı oluşturuyorlar. Yarın da okullar açılacak. Eğitim öğretimin ikinci döneminin ilk günü olacak. En azından okullar başlamadan önce çocuklarımız karın keyfini çıkarma adına, böyle bir organizasyon gerçekleştirdik" dedi.

Hafta sonu çok güzel bir program olduğunu belirten Elazığ Ticaret ve Sanayi Odası Başkanı İdris Alan, “Ailelerle birlikte bin 500 kişi burada. Belediye başkanımıza ve iş adamımız başta olmak üzere burada gerçekleştirilen etkinliğe emeği geçen herkese teşekkür ederim. Bu tür organizasyonlar son olmayacak, inşallah bundan sonra da bu tür etkinlikler devam edecek" ifadelerini kullandı.

Sosyal Medya paylaşımları ile etkinliği takip eden Yazar Bedri Yücel, İş İnsanı Halis Yıldız'a teşekkür ederek, "Savaşlar yüzündün binlerce çocuğun öldüğü, sapıklar, manyaklar yüzünden onlarca çocuğun ölüp istismara uğradığı günlerde Elazığ'dan bir Gönül Adamı örnek bir davranışta bulunup önayak olarak Elazığ halkını ve ileri gelenlerini harekete geçirip memleketimiz çocuklarının yüzlerini güldürecek eğlendirecek bir etkinliğin adımını attı.

Kendisi bu etkinliğe Hazar baba kayak merkezinde sucuk ekmek partisi deyip katılımcılara da bir çağrıda bulunarak yanınız da leğen de getirin ve büyüklere leğenle kayarak siz de bu fırsatla çocukluğunuzu yaşayın diyi. Ben ikinci teklifi daha çok önemsedim. Tamam gariban çocuklar sucuk ekmek yiyecek karnı doyacak ama zengin fakir fark etmeksizin tüm çocuklar leğenle kayıp yeri geldiğin de büyüklerde onlara eşlik edince harika bir sevgi ortamı doğacak ve sevginin sıcaklığı Hazar Baba Dağı'nda ki tüm karları eritecektir." dedi.

Etkinlik çağrısına destek verilmesini memnuniyetle karşılayan Halis Yıldız ise "Sevgili çocuklar; Başta sizler olmak üzere Kadirşinas Elazığ halkı, Değerli Milletvekillerimiz Sayın Gürsel Erol ve Semih Işıkver vekillerim, Elazığ Belediyesi'nin kıymetli Başkanı Sayın Şahin Şerifoğulları ile ETSO başkanımız Sayın İdris Alan başkanıma, bugüne kadar yapmış olduğum her kampanyada yanımda olan ve bana maddi ve manevi destek olan varlıklarıyla gurur duyduğum değerli arkadaşlarıma sonsuz teşekkür ediyorum.

Benim için anlam ifade eden bu özel günde bizlerle olmanız beni ziyadesiyle mutlu etmiştir. Rabbim sizleri de mutlu eylesin. İnanın Allah'a benim en mutlu olduğum gün bugündü. Çünkü bu gençler bizim için özel gençlerdi ve onların mutluluğunu yakından görmenizi isterdim. Saygılar sevgiler sunuyorum." dedi.

Fotoğraflar: Bedri YÜCEL

Şair, Yazar Dr. Ahmet Tevfik Ozan'ın aramızdan ayrılışlarının 4.ncü yılında rahmet, minnet ve şükranla anıyoruz.

Elazığ'ın Ozan'ı anıldı

15 Ocak 2021tarihinde vefat eden Şair Yazar Ahmet Tevfik Ozan, düzenlenen bir etkinlikle şiirlerle anıldı. Etkinlikte Ozan'ın şiirlerinden seçkiler sunuldu.

ÇAYDAÇIRA/ELAZIĞ

Elazığ Belediyesi, Elazığ Kent Konseyi, Elazığ Kültür ve Tanıtma Derneği, Telmih Yayın Grubu ve Harput-Der iş birliğiyle, Ahmet Tevfik Ozan'ı anmak amacıyla bir program düzenlendi.

"Anıların ve Şiirlerin Diliyle Ozan" başlığı altında gerçekleşen etkinlik, Merhum Ahmet Tevfik Ozan'ın ölümünün 4. Yılında 17 Ocak Cuma günü Ahmet Tevfik Ozan Fuar ve Kongre Merkezi'nde gerçekleşti.

Etkinliğe Talat Özer, Ekrem Katı, Kadir Atıcı, Zafer Saraç, Ümit Karataş, M. Yalçın Azizoğlu, M. Nafiz Koca ve Gürhan Gürses konuşmacı olarak katıldı.

Programda ayrıca, şairler de sahne aldı. Yunus Emre Kara, Gökhan Bulut, Rıdvan Dağlar, Ramazan Öner, Şevval Nur Öztürk, Sultan Bingöl, Elif Nida Şaştım, Muhammed Karabulut ve Mustafa Kutluktemur gibi şairler, Ozan'ın şiirlerinden seçkiler sundu.

Ahmet Tevfik Ozan

1953, Harput / Elazığ doğumlu olan merhum, Halk şairi Mehmet Rasim Ozan'ın oğludur. İlk, orta ve lise öğrenimini memleketinde tamamladı. 1971 yılında Hacettepe Üniversitesi Tıp Fakültesine girdi. 1974 yılında HÜ Tıp Fakültesi Öğrenci Derneği Başkanı iken öğrenci olayları ve basın davaları nedeniyle tutuklandı. Ankara, Kırşehir ve Niğde cezaevlerinde tutuklu kalarak 1978 yılında serbest bırakıldı. 12 Eylül 1980 askeri darbesinden sonra Ceza

Yasasının 163. maddesine göre tutuklanarak, 1981 yılında Mamak Askeri Cezaevinde kısa bir süre tutuklu kaldı. Aynı yıl tıp öğrenimine Gevher Nesibe Tıp Fakültesinde devam ederek 1986 yılında buradan mezun oldu. Balıkesir İl Sağlık Müdürlüğünde göreve başladı, askerliğinden sonra 1990 yılında Kayseri İl Sağlık Müdür Yardımcılığı görevine (1990-93) atandı. Erciyes Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsünde yüksek lisans yaptı. Serbest hekim olarak çalıştı. Çalışmalarını Fırat Üniversitesinde yardımcı doçent olarak sürdürdü. 1995 yılından itibaren yardımcı doçent unvanıyla Fırat Üniversitesi Tıp Fakültesinde öğretim üyesi ve Deontoloji Anabilim Dalı Başkanı olarak görev yaptı.

Ozan'ın şiirle ilgisi çocukluk yaşlarında başladı. Şiirleri 1977 yılından itibaren Türk Edebiyatı, Töre, Doğuş, Hasret, Boğaziçi, Yağmur, Konevi, Hedef, Erciyes gibi dergilerde yayımlandı. Yazı, resim, karikatür çalışmaları da olan Ozan şiirlerinde; vatan, millet, aşk, ölüm ve doğa temalarına yer verdi. Türkiye'yi temsilen 1994 yılında Struga Şiir Akşamlarına katıldı. Fırat Üniversitesi Fen Edebiyat Fakültesinde Cuma Yıldız hakkında bir lisans tezi hazırladı. Türkiye Yazarlar Birliği, İLESAM ve GESAM üyesidir.

Yurtiçi ve yurtdışı farklı bölgelerde görev yapan Ozan, akademik hayatını Fırat Üniversitesi'nde sürdürdü. 15 Ocak 2021tarihinde vefat etti.

ESERLERİ:

ŞİİR: Kâinat Şiiristan (1986), Dağlar Ardı Şiirleri (1990), Şeyma Ceylan Yüreği (1991), Dağlar Ardı Şiirler (2002).

DENEME: Şiirden Taşan Sözler (1992).

ANI: Taş ve Tebessüm.

REKLAMLARINIZ İÇİN
0553 253 30 90 ARAYINIZ...

Memleket Özlemi Kadar Derin

Üniversite odasına gittiğimizde bizi ayağa kalkarak karşıladı. Odasında duvar yoktu sanki kitaplar dolaplar bütün yılların yorgunluğu ile duruyordu ve iş güvenliği dersimize giriyordu. Bana ders notlarını verdi. "Fotokopisini çek altını çizdiğim yerlere çalış" dedi. "Nerelisin?" dediğinde Harputluyum dedim. "Ben de Harputluyum (Yuhari şeherli) bir iki dize okudu.

OYA ORHAN

Meğer kendi dizesiymiş. Geleneksel ile yeni yaşamı harmanlayıp bize sunuyordu. Bu yazıyı da vefa borcum olarak yazmak istedim. Ardıç dalı sohbetleri programını izlerken de nüktedan kişiliği ile edebiyata, hayata, kültüre katkı sağladığını biliyordum. Bir program ile ismi verilen konferans salonunda anıldı ölüm yıldönümü… Arkadaşları, komşuları, tanıyan tanımayan şiirlerini okuyup yad ettiler. Konuşmacılar acı tatlı hatıraları anlattılar. Ben de Ekrem Katı hocamızın daveti üzerine gitmiştim programa. Herkes hayatını, kişiliğini, edebî hayatını anlatırken hocam ile bir anım aklıma geldi. Rica edip mikrofonu isteyip bir anımı anlattım. Kendiliğinden gelişen bir an ile çıkıp hatıramı anlatınca tırnakları derin kesersiniz her parmağınız içten içe ağrır ya, işte o ağrıdan hissettim Elazığ'a değer katanlar Elazığ sevdalı insanlarımız varken bu kültür kalesi yıkılmaz. O ağrı neydi biliyor musunuz? Memleket hasrettiydi. Diğer gün hemen Harput'a gidip derin bir nefes aldım. Buzluğun, vadinin yamaçlardaki köylerin soğuk kokusunu içime çektim. Yukarı şehre giderken o tırnakları derin kesip ağrısı hissettiğimiz acı hafifliyordu. Memleketim acılara merhemdi.

Ahmet Tevfik Ozan Anısına

Tevruzu gül kokusu var eteklerinde
Soğuk kokusunda açmamış nergisler karakaşlar
Ardıç dalına tutunmuş sevdalar
Muşk alıcının yaprağında güneşler
Ejderha taşından geçerken gözleri yaşlı bir meçhul
Tirnaaklarimi derin kestim ağrıyor ana! Memleket özlemi gibi derin..
Bir hatıra kalıyor soğuğun yüzünde
Nefesler verilir bir daha alınmamak üzre
Turunç çayını içmiş belki en son
Avuçladığı toprağı şimdi kucakladı bağrında
Sevdası memleket olanlar hatırlandı
Toprağından suyundan bir ses
Toprağına haber gitsin Harput'umun
Güzel kokuyor
Ardıç dalına ardıç kuşu konuyor

Geniş bir yürekle sarılmış son kez memleketine
Hatırlanmak ümidiyle

Ahmet Tevfik Ozan Hocamızı rahmetle anıyorum.
Şimdi Harput'un nefeslerini biz alıyoruz. Şiirler yazılar yazıp yad edeceğiz. Bizim nefesler de verilecek gider ayak, üzerlik kokan tütsülenmiş Harput'uma selam ile...

Harput Beşikli (Hırkalı) Baba Türbesi

ÇAYDAÇIRA/ELAZIĞ

Arap-İslam ordularının Harput'u fetihleri sırasında bir aile burada topluca şehit edilmiştir. Türbede medfun kişiler o dönemde şehit olanlardır. Türbe içinde bulunan beşikten dolayı halk arasında Beşikli Baba diye anılır. Tescilli bir kültür varlığı olan Beşikli (Hırkalı) Baba Türbesi, Harput Mahallesi Kayabaşı, Belek Gazi heykelimin hemen altında yer almaktadır. Türbenin bulunduğu yerde bugün olmayan Kambur Efendi'nin konağı bitişiğinde yer aldığı yazmaktadır (Sunguroğlu,2013:353). Mülkiyeti Elazığ Belediyesi'ne ait olan ve kitabesi bulunmayan türbenin tarihi ile ilgili kesin bir veri bulunmamaktadır. Türbeye adını veren Beşik Baba adlı zatın kendisi, eşi ve çocuğu Harput'un Araplar tarafından istilası sırasında şehit düşmüştür. Türbede bulunan beşiğin çocuğa ait olduğu ve türbenin ismine de bu nedenle Beşikli Baba Türbesi denilmektedir (Aytaç,2010:20; Sunguroğlu,2013:354). Türbe tek mekânlı, sekizgen, içten beşik tonozlu dıştan basık kubbe (Aytaç, 2010:20) üstü kurşun kaplamalıdır. Güneybatıda küçük dikdörtgen ahşap bir kapı ile türbeye girilmektedir. Kuzeydoğu cephesinde küçük bir pencere açıklığı bulunmaktadır. Türbe 2012 yılında Vakıflar Malatya Bölge Müdürlüğü tarafından restorasyon görmüştür.

Türbenin 2012 yılında restorasyon yapılmadan önceki hali…

BEŞİKLİ (HIRKALI) BABA'NIN KERAMETİ

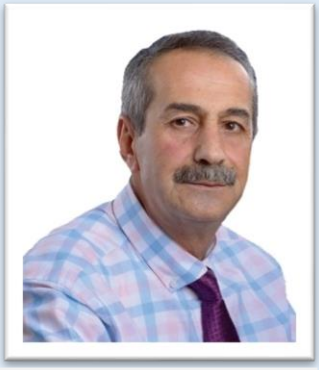
Elazığ ve çevresinde bu ziyaret çocuğu olup da yaşamayan kadınların, çocuklarının yaşamasını sağlamak için ziyaret etikleri, duada edip adak adadıkları önemli bir mekândır (Araz,1999:108). Türbe özellikle Çarşamba ve Perşembe günleri ziyaret edilir. Türbede tahtadan yapılmış, içinde yeşil renkli döşek ve yastık bulunan küçük bir beşik bulunmaktadır. Çocuğu olmayan bayanlar, bezden yaptıkları küçük bebekleri bu beşiğin içine koymakla, özlemle bekledikleri çocuğa sahip olacaklarına inanırlar (Oymak, 2013:869-870).

Diğer bir rivayete göre ise Beşikli Baba Türbesi'nde yatan Beşikli Baba, hastalıklara şifa dağıttığına inanılan bir zattır. Ziyaretçiler, türbeye gelerek dua eder ve dileklerini iletirler. Bazıları bu türbeyi ziyaret ettikten sonra sıkıntılarının son bulduğunu veya hastalıklarının iyileştiğini iddia etmişlerdir.

REKLAMLARINIZ İÇİN
0553 253 30 90 ARAYINIZ...

Elazığ Mutfağı: Tarihin ve Doğanın Buluştuğu Lezzetler

Elazığ, tarihi ve kültürel zenginliği kadar mutfağıyla da dikkat çeken Anadolu'nun kadim şehirlerinden biridir. Köklü bir geçmişe sahip olan Elazığ mutfağı, hem Osmanlı hem de Selçuklu mutfak kültüründen etkilenmiş ve kendine has yöresel tatlarıyla damakları şenlendirmiştir. Doğal malzemelerle hazırlanan yemekler hem geleneksel yöntemlerle yapılması hem de lezzetindeki özgünlükle Türkiye mutfağında özel bir yere sahiptir.

BİLAL CİVELEK

Elazığ'ın Öne Çıkan Lezzetleri

1. Haran Köfte

Kıyma, ince bulgur ve çeşitli baharatlarla hazırlanan Haran köfte, yöre halkının sofralarından eksik olmayan bir yemektir. Yoğurtlu sosla servis edilmesi bu yemeği benzersiz kılar. Hem doyurucu hem de besleyici olmasıyla özel günlerin vazgeçilmezidir.

2. İçli Köfte (Oruk)

Elazığ mutfağının olmazsa olmazı içli köfte, dışı ince bulgurla kaplanmış, içi ceviz ve kıyma ile doldurulmuş bir lezzettir. Haşlanarak ya da kızartılarak servis edilen bu yemek, özellikle misafirlere sunulan en özel ikramlardan biridir.

3. Gömme

Elazığ'a has bir pilav türü olan gömme, et, pirinç ve çeşitli baharatlarla hazırlanır. Odun ateşinde pişirilmesi, yemeğin tadını daha da güzelleştirir. Bayram sofralarının vazgeçilmez yemeği olan gömme, yanında ayranla birlikte servis edilir.

4. Sırın

Yufka ekmeklerinin sarılıp üzerine sarımsaklı yoğurt ve tereyağı dökülmesiyle yapılan sırın, pratik ama oldukça lezzetli bir yemektir. Özellikle kış akşamlarının sıcak bir dokunuşu olarak bilinir.

5. Lobik Çorbası

Nohut, buğday ve kuru fasulye gibi baklagillerle hazırlanan lobik çorbası, sağlıklı ve doyurucu bir seçenektir. Kış aylarında enerji veren bu çorba, Elazığ sofralarının vazgeçilmez başlangıcıdır.

6. Küncülü Köfte

Bulgurla yapılan bu köfte, kavrulmuş susam (küncü) ile harmanlanarak sunulur. Farklı bir tat arayanlar için oldukça özgün bir seçenektir.

7. Orcik (Ceviz Sucuğu)

Elazığ mutfağı yalnızca yemekleriyle değil, tatlıları ve atıştırmalıklarıyla da ünlüdür. Orcik, cevizlerin üzüm pekmeziyle kaplanmasıyla yapılan geleneksel bir tatlıdır. Hem lezzetli hem de doğal bir enerji kaynağıdır.

Elazığ Yemek Kültürünün Özellikleri

Doğal Malzemeler: Yemeklerde kullanılan ürünler genellikle yerel olarak üretilir ve doğallığını korur. Tereyağı, köy yoğurdu ve taze sebzeler mutfağın temel taşlarıdır.

Misafirperverlik: Elazığ'da yemek sadece bir ihtiyaç değil, aynı zamanda bir kültürdür. Sofralar bereketin, birlikteliğin ve misafirperverliğin sembolüdür.

Mevsimsellik: Yöresel yemekler, mevsiminde toplanan malzemelerle yapılır. Bu, yemeklerin hem sağlıklı hem de lezzetli olmasını sağlar.

Sonuç

Elazığ mutfağı, tarihi ve kültürel mirasını yemeklerinde taşıyan, zengin ve doyurucu bir mutfaktır. Bu lezzetler, sadece Elazığ'da değil, ülke çapında da beğeniyle tüketilir. Eğer yolunuz Elazığ'a düşerse, bu enfes yemekleri tatmadan dönmeyin. Çünkü her lokmada bu eşsiz şehrin ruhunu ve tarihini hissedeceksiniz.

Kültürünü kaybeden Elazığ!

Elazığ, tarihi ve kültürel zenginlikleriyle dikkat çeken bir şehir olmasına rağmen, kültürel değerlerinin korunması noktasında bazı zorluklarla karşılaşmaktadır. Şehir hem tarihi hem de geleneksel yönleriyle pek çok medeniyete ev sahipliği yapmış, bu sebeple çok sayıda kültürel mirasa sahip. Ancak, hızlı şehirleşme, modernleşme ve küreselleşmenin etkisiyle bazı kültürel değerlerin korunması ve yaşatılması konusunda çok ciddi sıkıntılar yaşadığımız da bir gerçek.

AHMET TAHİR ERDEM

Hurri, Hitit, Urartu, Roma, Sasani, Arap, Bizans, Selçuklu ve Osmanlı'ya ev sahipliği yapmış olan Harput, şehrimizin en önemli kültürel hazinelerinden birini oluşturuyor. Harput, geçmiş dönemlerinden kalan tarihi yapıları, camileri, türbeleri ve antik kalıntılarıyla büyük bir kültürel mirasa sahiptir. Ayrıca, Elazığ'ın mutfağı, halk oyunları, bölgeden tamamen ayrışan müzik gelenekleri ve el sanatları da önemli kültürel değerler arasında yer alıyor.

Son yıllarda hızlı şehirleşme, deprem nedeniyle verilen nitelikli yerel insan göçü, kontrolsüz ve farklı guruplardan kabul edilen göçmen kabulü şehrimizin kültürel mirasına ciddi oranda zarar vermiş durumda. Özellikle şehir merkezinde neredeyse parmakla sayılabilecek kadar az olan tarihi yapılar, moderniteye ve ranta kurban verilmiş ve verilmeye devam etmektedir. Yanlış yenileme çalışmaları ile orijinalliğini yitiren Harput'taki yapıları saymıyorum bile. Elazığ'daki geleneksel evlerin korunması ve yenilenmesi, özellikle Harput gibi tarihi bölgelerde ciddi bir endişe kaynağı olmaya maalesef devam ediyor. (Örnek olarak, Valiliğin yaptırdığı Harput Konağı tek başına yeter de artar bile.)

Küreselleşme ve teknoloji sayesinde, genç nesiller arasında geleneksel kültürlere olan ilgi azalmakta, Batı kültüründen ve globalleşen yaşam tarzlarından etkilenme oranı da hızlı bir şekilde artmaktadır. Bu durum, Elazığ'a özgü geleneksel giyim, müzik, düğün, cenaze ve yemek kültürlerimiz kaybolma riskiyle karşı karşıya. Özellikle büyük şehirlerde yaşayan aileler çocuklarına kendi kültürlerini aktarmak yerine dayatılan kültürü empoze ediyorlar sonucunda ise gençler, Elazığ'ın geleneksel yaşam biçimlerinden bihaber yetişiyorlar.

Elazığ, uzun yıllar boyunca çeşitli el sanatlarına ev sahipliği yapmış bir şehir olmuştur. Ancak modern üretim teknikleri ve endüstriyel ürünlerin artışı, geleneksel el sanatlarının unutulmasına yol açtı. Bir zamanlar Bakırcılar, Yemeniciler gibi meslek gruplarına ait çarşılar varken günümüzde birçok meslek son icracılarıyla çekildikleri ücra köşelerde can çekişiyor. Tıpkı bir zamanlar Harput İpeklisi, Elazığ Halısı, Elazığ çömleği gibi kavramların tarih olduğu gibi onlarda şehrin tozlu tarihinde birer anı olmaya mahkûm gibiler.

Bütün bunları görebilen bir tek ben olamam elbet! gücü ellerinde bulunan pek muhterem zevat ta bu tespitleri yaptırmış ve çoktan bir yol haritası belirlemiştir umudunda olmak istiyorum.

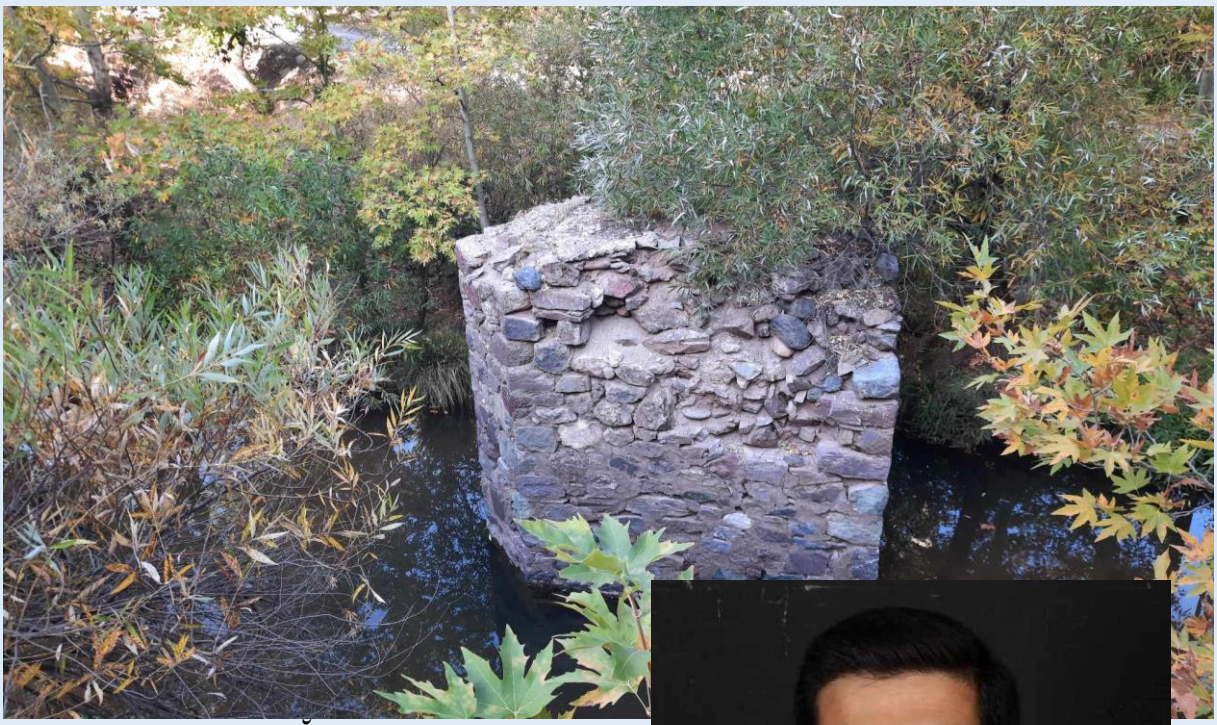
Valilik Koordinasyonunda Belediye ve Kültür İl Müdürlüğü, İl Özel İdarenin desteğini de arkasına alarak belirlenen yol haritasına istinaden "Giden gitti kalanları nasıl kurtarırız" sloganıyla harekete geçmişlerdir.
Şehrin tarihi yapıları ve bölgeleri, uzman kişiler tarafından korunmak ve aslına uygun şekilde yenilenmeli, Harput gibi bölgeler, turist çekiciliği yaratmak ve yerel halkın bu kültürel mirasa sahip çıkmasını sağlayacak adımlar atılmıştır.
Gençler arasında kültürel mirasın önemi konusunda farkındalık oluşturmak adına okullarda eğitim verilmesi, üniversitelerle işbirlikleri yapılması ve kültürel etkinliklerin arttırılmasının faydasını söylemeye hacet kalmadan komisyonun en akılsızı bile akıl edeceğinden yazmaya dahi gerek görmüyorum.

Sonuç olarak Kültürel değerlerin korunmasının, şehir için ekonomik ve sosyal faydalar sağlayacağı aşikâr olduğundan ve dahi şehrimizin sanayi tarım ve Hayvancılık konusunda büyük bir gelişme gösterme ihtimali de bu kadar az iken ilk başta sahip çıkacağımız ve bizi ulusal arenada temsil edecek değerimiz kültürümüz olmalıdır. Elazığ'a özgü el sanatları ve geleneksel ürünlerin üretilmesi teşvik edilmelidir. Yerel üreticilere ve zanaatkârlarına destek verilerek, bu değerlerin kaybolmasının önüne geçilmelidir. Bunun yanında, üretilen el sanatları ürünlerinin pazarlanması için yerel iş birlikleri oluşturulmalıdır. Kültürel değerlerimiz, şehir kimliğinin en önemli parçasını oluşturur. Bu değerlerin yaşatılması ve geleceğe taşınması için yerel yönetimlerin, sivil toplum kuruluşlarının, eğitim kurumlarının ve halkın ortak bir çaba göstermesi gerekmektedir. Elazığ'ın tarihi, kültürel ve geleneksel mirasları, sadece geçmişin değil, geleceğin de önemli bir parçası olacaktır. Bu yüzden Elazığ'ın kültürel mirasının korunması, şehrin geleceği için de kritik bir öneme sahiptir.

Maden ilçesinde tescilli kültür varlığı sayısı 34'e yükseldi…

Sordar Köprüsü tescillendi

ÇAYDAÇIRA/ELAZIĞ

Elâzığ'ın tarihi ilçesi Maden'de Osmanlı döneminden günümüze ulaşan ve Maden'i Çermik, Urfa ve Halep'e bağlayan güzergâh üzerinde yer alan Eski Sordar Köprüsü, Diyarbakır Kültür Varlıklarını Koruma Bölge Kurulu'nun kararıyla tescillendi.

Maden ilçesi, geçmişten bugüne taşıdığı tarihi ve kültürel değerleri korumak için faaliyet gösteren Bakır Maden Kültür, Turizm, Kalkınma ve Dayanışma Derneği bir kültür varlığının daha tescillenmesini sağladı. Dernek Başkanı Süleyman Deniz Seyrek'in yaptığı açıklama ile Eski Sordar Köprüsü, Ağadibek Köyü'nde tescillenen ilk kültür varlığı olduğunu duyurdu. Böylelikle Maden ilçesindeki tescilli kültür varlığı sayısı 34'e yükseldi.

Seyrek açıklamasında "Derneğimizi kurduğumuz 2020 yılından bu yana, ilçemizin tarihi kimliğinin yok olmaması için çalışıyoruz. Bu süreçte 15 yeni kültür varlığının tescillenmesini sağladık. Eski Sordar Köprüsü'nün de koruma altına alınması, bizim için çok önemli bir gelişme." ifadelerine yer verdi

Tarihi köprü, Osmanlı döneminde Maden'den Çermik, Urfa ve Halep'e uzanan bir yolun üzerinde bulunuyor. Ne zaman inşa edildiği tam olarak bilinmese de Cumhurbaşkanlığı Devlet Arşivleri'ndeki kayıtlara göre 1873 yılında tamir edildiği belirlenmiş durumda. Üçayaklı inşa edilen köprünün iki ayağı ana kayaya, bir ayağı ise çay üzerine oturtulmuş. Kesme taş ve moloz malzeme ile yapılan köprü günümüzde kullanılmıyor.

Harput'un kültürel mirası Aydın'da konuşuldu

ÇAYDAÇIRA/AYDIN

Aydın Elazığlılar Kültür ve Dayanışma Derneği, "Harput'taki Kültürel Miraslara Bakış" başlıklı bir konferans düzenledi. Etkinlikte, Aydın Adnan Menderes Üniversitesi'nden Araştırma Görevlisi Mükerrem Kürüm, Harput'un zengin kültürel mirasını katılımcılarla paylaştı.

Kürüm, Harput'un tarihi yapılarından bahsederek, özellikle Harput Kalesi, Ulu Cami, Sarahatun Cami, Alacalı Mescit, Arap Baba ve Fethi Ahmet Baba Türbeleri, Meryem Ana Kilisesi, Cemşit Hamamı gibi önemli eserlerin tarihçesi ve korunma durumları hakkında bilgi verdi. Ayrıca, Harput'un 2018 yılında UNESCO Dünya Mirası Geçici Listesi'ne alındığını ve kalıcı listeye girebilmesi için devam eden çalışmaları vurguladı.

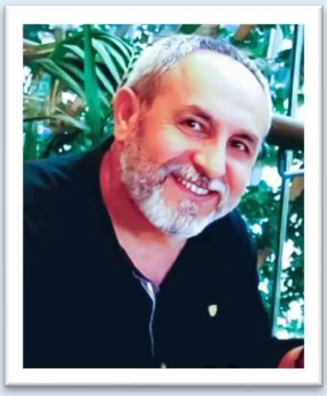
Dernek Başkanı Necati Gür, etkinlikte yaptığı konuşmada, Harput'un kültürel mirasının korunmasının önemine değinerek, “Harput, binlerce yıllık tarihi ve kültürel zenginlikleriyle sadece Elazığ'ın değil, tüm insanlığın ortak mirasıdır. Değerli vaktini ayırdığı için kıymetli Hocama teşekkür ederiz. Bu mirası gelecek nesillere aktarmak için çalışmalarımıza devam edeceğiz.” dedi.

Katılımcılar, konferans sonunda Harput'un kültürel değerleri hakkında daha derinlemesine bilgi edinmenin mutluluğunu yaşadı. Aydın Elazığlılar Kültür ve Dayanışma Derneği, bu tür etkinliklerle kültürel mirasın tanıtımına katkı sağlamayı hedefliyor.

REKLAMLARINIZ İÇİN
0553 253 30 90 ARAYINIZ...

HARPUT YETİŞTİRME YURT YANGINI

Harput Yetiştirme yurdunda öğrenciyken çıkan yangını hafızasına kazıyan yerel halktan bir ablamızın ağzından dinleyerek yazıya aktardım. Ben O dönemde dört veya beş yaşında olduğumdan hatırlamam mümkün değil.

İRFAN KARABULUT

Sebahat Yartaş Aslankaya: "Ben o vakitlerde küçük bir çocuk ve okulda öğrenciydim. Okul hala o gün ki haliyle hafızamda hala capcanlı duruyor. Okulun yanışı abartmadan ve atlamadan şöyle olmuştu. Kış ayıydı ben 4. sınıfa gidiyordum. Okulun yarıyıl sömestr tatilindeydik. Tatilin son günü önlükler yıkandı, kurdeleler kolalandı. Her şey hazır on beş günlük yarıyıl sömestr tatilimiz bitti. Sabah okula gideceğiz. Benimde babam okulda hademeydi. Ara sırada gece bekçisi olarak okulda nöbetçi kalırdı. O talihsiz gece yine nöbetçi bekçilik sırası babamdaydı. Fakat o gün babam izinliydi. Akşam yemeğe tam oturuyorduk. Anlık büyük bir sesle irkildik ve ardından elektrikler kesildi. Babamda bize korkmayın durun ben bir bakayım diyerek dışarıya çıktı. Tekrar içeriye yanımıza döndüğünde bulunduğumuz odanın kapısını açık bırakarak, şaşkın titrek bir ses ama birazda güçlüce şöyle dedi!

Hasan Yartaş Babam: "Valla size bir diyecem ama inanmazsız. Bilim he vallaha heç inanmasız. Hema heç korhmiyasız evden de çıkmayasız. Aha da bizim okul yaner. Vallaha da, Billaha da yaner. Ben bi goşu gidem baham."

Diyerek evden koşar adımlarla hem de yıldırım hızıyla çıkmıştı babam. Doğal olarak biz hiç yangın görmemiştik. Babamın ardından ne yapacağımızı bilemedik. Evimizin önüne dışarıya çıktık. Bir de ne görelim alevler göklere doğru o kadar yükselmişti ki korktuk. Her yer karanlık yerdeki kar seferber olmuş ay ışığına yardımla aydınlatıyordu dört bir etrafı. Bizler bu felaket karşısında korku dolu çocuk yüreklerimizle ağlarken bir yandan yalınayak karlara basan ayaklarımızı kaldırıp indiriyoruz üşümemesi için yerlere. Diğer yandansa ayakkabılarımızı bulup giymeye çabalıyoruz. Şaşkınlık ve korkudan bir türlü ayaklarımızı ayakkabıyla nedense buluşturamıyoruz çıplak, soğuktan moraran minik ayaklarımızla bir türlü. Soğuk havada her yer buz tutmuştu. Okulda anne babasız yetim çocuk arkadaşlarımızın yanına gitmek istiyoruz. Annem nasıl ağlayıp çırpınıyor, nasıl bağırıyor sesi kulaklarımı tırmalarken, o korkuyu halen daha içim de hissediyorum.

Hacer Yartaş Anam: "Ula nolduuu çağalara noldu? Çağalar yandılar yetimler, yandılaarr vah vahh. Çağalar yandı yetimler yandı vaaah vaaaaah…"

Diyerek kendini kaybetmiş halde ağlayarak dizlerine vuruyordu. Biz evlerimizin kapılarını açık bırakıp soğukta üstümüze giyecek almadan koşarak tüm ahalinin ve babamın ardından okula vardık. Alevler sanki Harput'u yutacak şekilde etrafı sarmış gibi dumandan göz gözü görmezken, nefes almak bile temiz dağ havasında çok zorlaşmıştı. Kış değil sanki cehennemin en sıcak günüydü o kara gece. Okulun yanına geldiğimizde yangının nasıl çıktığı hakkında herkes bir şeyler anlatıyordu. Kimi yangının çatı katından çıktığını kimisi de alt katlardan çıktığını bilinçsizce söylüyordu. Oysa sebebini ben dâhil kimse bilmiyordu. Yangın yatakhanelere gelene kadar zaten tüm çocukları öğretmenler kurtarmıştı. Özellikle komşumuz olan öğretmen Veli Ayaz içerden habire çocuk çıkarıyordu. Eğer yangın üst kattaki yatakhanede çıkmış olsaydı. İlk yatakhane söndürülürdü ki öyle olmadı. Veli öğretmenle ve bazı gençler çocukların tümünü kurtarmıştı. Bazı genç ve yaşlı erkeklerde aşağıda olan yemekhaneden konserve yiyecek ve kışlık erzakları taşıyıp kurtarmaya çalışıyorlardı. Bir yandan taşınırken diğer yandan birileri bağırıyordu. "Yav yeter artığ girmeyeğ gerisü gassın yoğhsa bizde yanacayuğ." diyordu. Harput'un civar bağlarında yaşayanlarda yangını görüp koşarak kimisi de yalın ayak gelmişti. Alevler öyle göklere kadar yükselmişti ki, bağlarda

yaşayanlar Harput'un tamamen yandığını zannetmişler. Civar bağlar Harput'a bir ya da iki km uzak mesafelerle değişiyordu. İki şeyi asla hiç unutamam yaşadığım hayat boyunca.
1- Benim ninemde bağlarda oturuyordu. O soğukta karda kışta gece Harput yanıyor, benim kızım torunlarım yandı diyerek çıkıp onca yolu yürüyerek yanımıza gelmişti, yaşlılığını hiçe sayarak.
2- Ninemlerin bağına yakın oturan komşularından birinin oğlu bizden On beş yaş büyük bir genç yalın ayak, ayakkabısız, çorapsız karda kışta koşarak yangın alevlerini görüp yardıma gelmişti.
Bu iki olay beni derinden etkilemişti. Harput'un duyarlı insanları vardı. Akraba olup olmamaları, inançları, örf adetleri hiç önemli değildi. Onlar için sevgi dostluk, insanlık ve komşuluktu Allah katında asıl önemli olan. Bir anda Harput'un her yeri kıyamete büründüğünde, nereden geldiği belli olmayan yardım sever insanlar dolmuştu yanan yetimhanenin etrafına. Yangında bütün yetim kimsesiz çocuklar ve çalışanlar el birliğiyle imece bir yardımlaşmayla kurtarıldı. Çok iyi bildiğim bir şey vardı ki o da çocuklara hiç bir şey olmamasıydı. Hiç kimsenin canına zarar zeval gelmedi bütün insanlar o gecede kurtarıcı olmaya seferber oldu. Kurtarılan çocuklar diğer yetimhanelere dağıtıldı. Bizler evleri olan Harputlu çocuklarda yetimhanedeki çocuklarla beraber yurtta okuyorduk. Yetimhanenin yanmasından sonra dar kapı girişinden sola meterisin eteklerinde ormanlığın içindeki asıl çocuk yuvası olan yerde eğitime devam ettik. Sene sonu geldiğinde yanan yurdun yanına yeni bir okul (senin babanın çalıştığı okul) yapıldı. Daha sonraları yeni okula gelerek orada eğitime devam ettik. Zaten okul yandığında ahali ve bağlardan gelenler sadece içerdekileri kurtarabilmişti. Okula fazla bir şey yapılamadan rüzgârında etkisiyle alevlere yenik düşüp yanarak kül oldu. Okula yakın evi olanlardan fırıncı Sadık Amca da elektrik kabloları yandığı için ne olur olmaz "Bir gün benimde evim yanar" korkusuyla evini şimdiki yerine taşıdı. Komşumuz aynı zamanda okulda öğretmen olan Veli Ayaz, İhsan Döner, Aşçı Mamoş, senin

HARPUT - HÜKÜMET KONAGI SONRADAN OKUL VE YETİŞTİRME YURDU 1962 (1970 YILINDA YANDI)

ve benim babam, İbrahim Amcam o zamanlar çok çaba harcayıp çocukları kurtararak dışarıda can güvenliklerini sağlamışlardı. Unutmadığım birde, yanan bizim defter şeklindeki nüfus cüzdanlarımızdı. İbrahim Amcam daha sonraları benden bir yaş küçük olan kızı kuzenim Nesrin'e yeni bir nüfus cüzdanı çıkardığında benimkini de doğum tarihimi bilmediği için onunla aynı yazdırmıştı. Sonradan bodrum katında kalan bir şey var mı diye o yanık kokulu eşyaların kül yığınlarını karıştırmaya giden görevli ve ahali kirli siyah ellerini duvarlara sürüp el izlerini kalan harabe duvarlara hatıra bırakmışlardı ve bazı kişiler bunları yanlış anlayıp çocukların yandığını sanmıştı. Yangının çıktığı vakitlerde Elazığ itfaiyesine haber verilmişti. Ama itfaiye gelene kadar kış günü gece vakti okul çoktan yanmıştı. Son olarak okul için şunu diyeceğim. Sen ne kadar inanırsın bilemem. Ama ben tüm kalbimle inanıyorum. Çünkü babam yangından sonra bana şöyle bir olay anlattı.

Bir gün benim babam yine okulda gece nöbetçi bekçiliği yaptığı gecelerin birinde dış kapının arkasında hep iç tarafta otururmuş. Ve orada sandalye de oturup uyuklarmış. Kapının ardından bodruma yani aşağı yemekhaneye bir merdiven inerdi. Ki ben bu merdiveni hatırlıyorum. Merdiven bana bayağı uzun geliyordu, ya da çocuk olduğumuz için biz öyle sanıyorduk. Babam gece nöbetlerinin birinde el ayakların çekildiği geç vakitlerde kaç kere genç gelinlerin gezdiğini uykunun verdiği rehavetle uyanıklığın hayal ile birleştiği sırada anlatamadığı şeyler görmüştü. Orada evliya olduğu söyleniyordu. Zaten bu ilk yanan okul değil ki aynı yere kaç kere okul yapıldıysa yangınla sona eriyordu. Vallahi yalan olmasın galiba üç ya da dört tane yapıldı. Sonunda pes ettiler bir daha yerine okul yapılmadı. Babama hak veriyorum. Biz orda okurken kaç kez ufakta olsa yangınlar çıktıysa da söndürdüler. Ben bunu çok iyi hatırlıyor ve biliyorum."

Sebahat ablama bu acıları yaşattığım için özür dileyerek gün ışığına çıkardığı gerçekler adına ona çok teşekkür ediyorum. Bundan sonraki yaşamında sağlık mutluluk dolu günlerini sevdikleriyle birlikte dilediği yerde yaşamasını temenni ediyorum. Tabii ben bu detayı ilk kez duydum. Aslında bir bakıma da sevindim. Bunları hatırlamazken yanan yetimhanenin bodrum katında kalan enkazından duvarlarda yanık el izleri bu acı olaya hala tanıklık eder. Bu olay büyük yankı uyandırmıştı. Yukarı şeher yani Harput'a tek bir yoldan giriş çıkış yapılmaktadır. Sonraları yetimhanenin yenisi tepenin eteklerindeki sekizinci kolordu askeri bölgeyi geçtikten sonra sağ tarafta eski adıyla Hıntolar'da denen ve şimdiki adıyla saray mıntıkasında yola yakın bir yere yapıldı. Burayı biliyor ve hatırlıyorum. İşte babam ve beraberindeki personel buraya tayin edildi. Zaten birkaç kişiymişler. Babam ve Hasan Yartaş amca yine gece bekçiliğine, arkadaşım Celalettin Bingöl'ün (namı diğer Aboş) babası aşçı Mamoş yemekhaneye, bayan arkadaşı Sultan Yürüsün ablada görev yeri çamaşırhaneye verilirken diğerlerini de başka görevler tayin etmişler. Babam birkaç yıl burada vardiyalı şekilde çalıştı. Bu arada yukarı şeher Harput'ta eski okul yangında harabeye dönmüştü. Eğitimin aksamaması için yurdun karşısına beş derslikli küçük bir okul aceleyle yapılarak öğrenciler tekrar buraya nakledildi. Okul yangını hakkında fazla bilgiye sahip okuyucular olabilir. Araştırma ve hafızamdakileri birleştirip yeni nesillere ancak bu kadarını sunabildim. Kusur varsa da affola aziz dostlar...

SEYYAR SATICI (ÇERÇİ)

Alıp sattığımdan sorarsan eğer
Çakı, çakmak, fitil, gav da bulunur.
Zannetmeyin sattığım bir kıymet değer
İplik, iğne, yüzük, tığ da bulunur.

Geçip gider şu gurbetin çağlan
Çayır, çimen, bahçeleri, bağları
Çatlak azaltan şu gül yağları
Güzelce kokulu yağ da bulunur.

Bir kilidim var, bulunmaz eşi,
Sigara ağızlığı, bileği taşı
Alüminyum tarak, şu yüzük taşı
Kara ve kırmızı ağ da bulunur.

Bir iki keserim var, dülgere yarar,
Boğaz boncukları câmekân kırar.
Alıp sattığımdan çekerim zarar
Çorap örecek cağ da bulunur.

Beş altı makas var, hiçbir kesen yok
Ne kadar methetsem kulak asan yok.
Kızlar yumakları, çuvaldız pek çok
Çorap bağlayacak bağ da bulunur.

Bir kutu tebeşir, tahtamız da var
Dolaştım satılmaz hep diyar diyar
Karabiber, kına, baharımız da var
İp eğirecek iğ de bulunur.

Penes küpelerde güneşten soldu.
Çinko tas, tabaklar satılmaz oldu.
Düğme, sedef, boncuk döküldü kaldı.
Kokulu sabunlar, çay da bulunur.

Gece gündüz gamsız yatamıyorum,
İki makine aldım satamıyorum
Kaldırıp dışarı atamıyorum
Elbet bir satacak köy de bulunur.

Mızıka, düdük var, asla ötmüyor.
Demir kaşıkların pası gitmiyor,
Zararlı satarsam hiç kar etmiyor
Tentene yapılan tığ da bulunur

HULÛSÎ neylersin zararı, kârı,
Eridi kalmadı dağların karı
Borcundan kurtara Cenabı bâri
Yürekte ateş-i dağ da bulunur.

Balabanlı Şair Ömer Hulisi

İzmir'de Elazığ coşkusu yaşandı

ÇAYDAÇIRA/İZMİR

Ege Elazığ Dernekler Federasyonu, 11. Geleneksel Kürsübaşı Ve Kültür Gecesi ile İzmir'deki Elazığlıları bir araya getirdi. Gecede, İzmir ve çevre illerde yaşayana Elazığlılar, hasret giderdi.

İzmir'de Ege Elazığ Dernekler Federasyonu tarafından 11. Geleneksel Kürsübaşı ve Kültür Gecesi düzenlendi. Düzenlenen geceye, Ak Parti Elazığ Milletvekili Mahmut Rıdvan Nazırlı, CHP Elazığ Milletvekili Gürsel Erol, İstanbul Elazığ Dernekler Federasyonu Başkanı Kazım Gökhan Elgin, ELBİRFED Başkanı Haşim Çakırbay, Ankara Elazığ Kültür ve Tanıtma Vakfı Başkanı Kadirhan Sunguroğlu, İzmir ve çevresindeki illerde yaşayan Elazığlılar katıldı.

Ege Elazığ Dernekler Federasyonu Başkanı Metin Karataş, emeği geçenlere teşekkür ederek: "Bizim en büyük özelliğimiz samimiyetimiz. İçimizden nasıl geliyorsa öyle konuşuyoruz. Bizim kurucu başkanımız sayın Necat Ak beye teşekkürü borç biliyorum. Bu gördüğünüz eserin mimarı kendisidir. Bütün derneklerimiz de burada. Onlarla beraberiz. En büyük özelliğimiz ben değil biz olabilmemiz." dedi.

ELBİRFED Başkanı Haşim Çakırbay, Ankara Elazığ Kültür ve Tanıtma Vakfı Başkanı Kadirhan Sunguroğlu, İstanbul Elazığ Dernekler Federasyonu Başkanı Kazım Gökhan Elgin, birlik ve beraberlik mesajı verdi.

AK Parti Elazığ Milletvekili Mahmut Rıdvan Nazırlı, "Devletinin ne zaman ihtiyacı olsa Elazığlılar devletinin yanındadır" ifadelerini kullandı.

Milletvekili Nazırlı Konuşmasında: “bende dışarıya gittiğim zaman Elazığ’ın dışına gittiğim zaman Elazığlıları sorduklarında, Elazığlı hemşerilerimizi vatanseverdir, devletimizin ne zaman ihtiyacı olsa o gün devletinin yanındadır diye ifade ediyorum. bu dönemde tüm vekillerimizle beraber MHP vekilimiz Semih Bey, AK Parti vekillerimiz, CHP vekilimiz Gürsel abi hep beraber Elazığ’ı marka şehir yapmak için gayret ediyoruz.” ifadelerini kullandı.

“Her Elazığlının gönlünde devletçilik, milliyetçilik vardır” diyen CHP Elazığ Milletvekili Gürsel Erol: “Elazığ deyince hocam sizde ifade ettiniz akla gelen önemli şeyler var. Her Elazığlının gönlünde devletçilik vardır, vatan severlik vardır, ülkesine olan sadakat ve milliyetçilik vardır. Bende sizleri temsil eden milletvekili olarak önceliklerim devletimizin varlığı, vatanımızın bütünlüğü, milletimizin birliği ve beraberliğidir.” ifadelerinde bulundu. Program Çayda Çıra gösterisiyle başladı. Gece’de gurbetçiler Elazığ özlemini Elazığlı sanatçıların seslendirdiği birbirinden güzel eserlerle dindirdi.

AYED' den Elazığ Kahvaltısı…

ÇAYDAÇIRA/AYDIN

Aydın Elazığlılar Kültür ve Dayanışma Derneği (AYED), Elazığ'ın yöresel kahvaltı kültürünü tanıtmak ve hemşerilerini bir araya getirmek için özel bir kahvaltı etkinliği düzenledi. Etkinlikte, Elazığ'a özgü "Sac Patilası, Tulum Peyniri, Dut Pekmezi, Yağlı Ekmek, Tereyağı, Yufka Ekmek, ve Tırnaklı Pide" gibi eşsiz tatlar misafirlere sunuldu. Kahvaltı etkinliğine yoğun katılım gösteren hemşeriler, Elazığ mutfağının bu benzersiz lezzetlerini deneyimleme fırsatı buldu. Katılımcılar, yöresel tatların yanı sıra sıcak ve samimi bir sohbet ortamında bir araya gelerek hasret giderdi.

AYED Başkanı Necati Gür, etkinlikte yaptığı konuşmada şu ifadeleri kullandı:

"Elazığ mutfağı, yüzyıllardır süregelen gelenekleri ve zenginliğiyle kültürümüzün en önemli parçalarından biridir. Bugün sofralarımızda Patilamızdan Dut Pekmezime kadar yöresel lezzetlerimizi bir araya getirdik. Bu tür etkinlikler, sadece lezzetleri tanıtmakla kalmıyor, aynı zamanda kültürel değerlerimizi yaşatmamıza ve nesiller arasında köprü kurmamıza da olanak tanıyor. Katılım sağlayan tüm hemşerilerimize teşekkür ediyorum. Elazığ mutfağını ve kültürünü yaşatma gayretimiz devam edecek."

Elazığ usulü kahvaltı, lezzetli bir ziyafet ve kültürel bir buluşma olarak katılımcılardan tam not aldı. AYED, Elazığ'ın zengin mutfak kültürünü tanıtmak ve yaşatmak için düzenlediği etkinliklerle hemşerilerini bir araya getirmeye devam edecek.

Despina Hatun Sarayı

Harput; Hurriler, Asurlular, Urartular, Medler, Persler, Partlar, Sasaniler, Ermeniler, Roma ve Bizanslılar, Emeviler, Abbasiler, Çubukoğulları, Selçuklular, Artukoğulları, Dulkadiroğulları ve Osmanlılar gibi birçok medeniyete ev sahipliği yapmış tarihi bir şehirdir. Ancak, bu medeniyetlerin Harput'taki varlığı ve etkisi hakkında daha detaylı araştırmalara ihtiyaç vardır. Yazımızın ilk serisi olarak, Harput'ta izlerine rastlanan eserlerden Despina Hatun Sarayı'nı inceleyeceğiz. Akkoyunlular dönemine ait bu saray, şehrin zengin tarihine ışık tutmaktadır.
"Akkoyunlular'da Kara Yülük Osman Bey'in ölümünden sonra oğulları arasında iktidar kavgası baş gösterdi ve devlet eski gücünü yitirmeye başladı. Kara Yülük Osman Bey'in torunu Uzun Hasan, 1453 yılında Diyarbakır'ı ele geçirerek bu iç çatışmalara son verdi. Uzun Hasan sayesinde Akkoyunlu Devleti'nin sınırları doğuda Horasan'dan batıda Fırat Irmağı'na, kuzeyde Kafkasya'dan güneyde Umman Denizi'ne kadar genişleyerek büyük bir imparatorluk haline geldi."

SELİM ŞENGÜL

"Harput, Uzun Hasan döneminde Akkoyunluların mühim bir şehri haline gelmiş olup, ayrıca Hasan Bey burada kendi adına para da darp ettirmiştir" (Sunguroğlu, 2013: 161). "Uzun Hasan'ın annesi Sâre Hatun (Saray Hatun) Harput'ta oturmuş ve kendi adıyla anılan bir cami inşa ettirmiştir "(Ünal, 1997: 233). Yukarıda da zikredildiği gibi, Uzun Hasan'ın hanımı Despina da Harput'ta ikamet etmekteydi. Seyyahlardan Caterino Zeno'dan, Despina Hatun'un Harput'ta yaşadığı Uzun Hasan, Dulkadiroğulları'nın elinde bulunan Harput'u 1465 senesinde ele geçirmiştir" (Erdem Paydaş, 2007: 86). Uzun Hasan birçok fütuhatta bulunduktan sonra Harput'u Dulkadiroglu Aslan Bey'in elinden alarak, onu maglûp edip ve Elbistan'a kadar takip ederek sulha mecbur etmiş ve kalenin anahtarlarını teslim almıştı.
Akkoyunlular hâkimiyeti altında Harput ve çevresi 40 yıldan fazla kalmıştır. "Bu süre içerisinde Akkoyunluların önemli merkezlerinden olmuştur. XV. yüzyılda, Harput'u ziyaret etmiş olan İtalyan seyyahı Barbaro da, Harput Kalesinin gayet müstahkem olduğundan ve Uzun Hasan Bey'in karısı ve Trabzon Rum İmparatorunun kızı Despina Hatun'dan bahseder. Kalabalık bir maiyetle Harput'ta oturduğundan Uzun Hasan ve torunu Rüstem Han'ın Harput'ta para bastırdıkları bilinmektedir.
"Uzun Hasan döneminden kalma Darphane'nin Osmanlılar zamanında da kullanıldığı tespiti vardır. Harput kalesinin Uzun Hasan tarafından tamir ettirildiği de bilinmektedir. Harput 1507 yılında Doğu Anadolu bölgesine gelen Şah İsmail tarafından zapt edilmiştir. Şah İsmail'in II. Bayezid'den izin alarak Osmanlı topraklarına geçtiği Elbistan'daki Dulkadirli Bey'i Alâüd-devle'yi yendiği, kışın yaklaşması ile buradan ayrılıp ülkesine dönüşte Akkoyunlular'dan Harput'u aldığını bilmekteyiz. Akkoyunlular'dan sonra Harput'ta hâkimiyeti 1516 yılına kadar Safevi sürmüştür."
Uzun Hasan döneminde Fatih Ahmet Baba Hz. türbesinin önlerinde ve Kurey'in üstündeki tepelerde yaptırdığı bir köşkte, anası Sara Hatunla, karısının oturduklarını bazı makalelerde yazmaktadır. Ayrıca verilen diğer tarihi bilgiler Harput üzerinde çalışılmış makalelerden alıntıdır. Bu bilgilerden yola çıkarak birkaç çıkarımda bulunmak ve isteklerimizi dile getirmekten mutluluk duyarım. Harput'a 40 yıl gibi uzun bir süre hüküm sürmüş bir devlet düşünün; bu devletin örf, adet ve ananeleri mutlaka bu şehre sinmiş olmalıdır. Bu süreçte köşk veya saraydan bahseden onlarca seyyah, yazar ve makale bulunmaktadır.
Sarayın varlığını hesaba katarsak, bu civarda yaşayan insanların vefatları kaçınılmaz bir gerçektir. Bu gerçek, aklıma şöyle bir soru getiriyor: O dönemde yaşayan Akkoyunlulara ait

koyun biçimli mezar taşlarının olmasını gerektirmez mi? Harput'a yakın olan Tunceli'nin çeşitli bölgelerinde günümüze kadar kalan tarihi mezar taşları var. Yörede at, koç ve koyun biçiminde olması, Akkoyunlular Dönemi'ndeki Türkmen geleneğine tanıklık etmektedir. Mezar taşlarında geleneksel örf ve adetlerin yanı sıra dini ve mitolojik unsurlar da görülmektedir. Harput'ta olmaması ise tam bir muamma. Kaybolması, çalınması, zarar görmesi ihtimalini göz önünde bulundurursak bu hiç de şaşırtıcı bir durum değildir. Çünkü Harput'un 100 yıl gibi kısa bir süre içinde ne kadar değiştiğini fotoğraflar bize gösteriyor. Örneğin, buradaki fotoğrafları karşılaştırın ve değişimi görün.

Burada niyetimiz suçlu aramak değil, çünkü olan oldu. Nitekim birçok sebep ve aşama var, gelinen noktaya. Yukarıda anlatılan sarayın varlığı bizzat görülmese de, bazı araştırmacıların söylediklerine göre buluntuların mevcut olması tarihi bilgileri doğrular nitelikte. Kurey Tepesi'nde saray kalıntıları bulunması, Harput turizmi açısından mükemmel bir gelişme sağlayacaktır.

Kalenin kuzey doğusu olan bölgede sarayın kalıntılarının bulunduğu alan ile alakalı bir büyüğümle konuştuğumda, bana 1930'lu yıllarda Fransız bir arkeoloğun buraya gelip bu tepede başka bir emelle çalışmaya giriştiğini, ancak imkanların kısıtlı olması ve istediği neticeyi elde edememesi nedeniyle bu çalışmada amacına ulaşamadığını anlatmıştı. Bu konuda bir belgeye ulaşamadım. Fakat 1900'lü yıllarda Cudi Dağı'na İngiliz bir arkeolog gidiyorsa, buna benzer durumlara ülkemizde rastlamak mümkündür.

Belli yetkiler verildikten sonra, konunun uzmanlarına büyük görevler düşüyor. Zor bir süreç olsa da, büyük heyecan verecek olan bu çalışmalar tarihe damga vuracaktır. Elazığ Belediyesi'ne ve Kültür Turizm Bakanlığı'na düşen, bu mirasa sahip çıkmaktır. Bakalım bu konu ne zaman çözülecek. Vesselam.

Ustalar müzikle anıldı

Elazığ Devlet Klasik Türk Müziği ve Kürsübaşı Topluluğu Müdürlüğü Harput'un Usta Sesleri Konseri ile Mustafa Döner ve Hüseyin Yetkin'i andı

ÇAYDAÇIRA/ELAZIĞ

Elazığ Devlet Klasik Türk Müziği Korosu ve Kürsübaşı Topluluğu periyodik olarak düzenlediği konserlerine ve etkinliklerine devam ediyor.

Bu kapsamda son olarak Harput Müziği'nin kaynak isimleri Mustafa Döner ve Hüseyin Yetkin'i anmak amacıyla Harput'un Usta Sesleri Konseri düzenlendi.

Elazığ Devlet Klasik Türk Müziği ve Kürsübaşı Topluluğu Müdürlüğü Sanatçıları ve Mahalli Sanatçılar Yalçın Turhan, Osman Bulut ve Şakir Yetkin'in birbirinden güzel Harput eserlerini seslendirdiği konserin şefliğini ise Kenan Çimtay üstlendi.

Nurettin Ardıçoğlu Kültür Merkezi'nde düzenlenen konser müzikseverler tarafından beğeni topladı.

Mustafa Döner

Asker dönüşü keman çalmayı notasız öğrenen Mustafa Döner, Elazığ'daki meşklerin başköşesinde yer alıyordu. Sofu Mustafa Dayı olarak da tanınan Döner, Elazığ'ın sevilen, geleneksel Harput Müziği Kemanisi, Kaynak Kişi ve Okuyucusu olarak tanınıyor.

Merhum Mustafa Döner, 1938 yılında Elazığ Sako Mahallesi (Mustafa Paşa)'nde doğmuştur. Babası Kemaneci Küçük Osman lakaplı Osman Döner'dir.

Mustafa Döner, askerden geldikten sonra kendi çabalarıyla keman çalmayı öğrenmiştir. Notasız

çalma özelliğine sahiptir. Çeşitli zamanlarda Elâzığ'da yaptığı meşk kayıtları bulunmaktadır. Tasavvufi güzellikleri yaşamaya çalıştığı için Sofu Mustafa Dayı diye anılan Mustafa Döner önemli bir kaynak kişidir.
08.08.2023 tarihinde vefat eden Merhum Mustafa Döner, Harput'ta toprağa verildi..

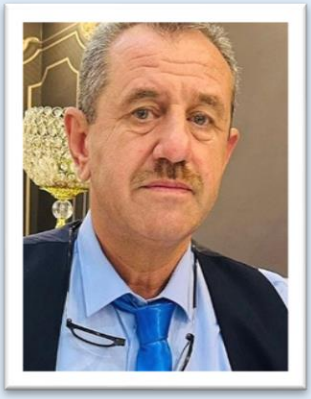
Hüseyin Yetkin

Harput Tavrı Geleneksel bir ilahimiz, Hüseyin Yetkin (Peko'nun oğlu Hüsen) olarak bilinen yöresel icracımızın, dertli sedası ve icraları vardı, ilerleyen yaşına rağmen Ayakkabı Tamirciliği mesleğini de tıpkı musikimiz gibi yaşatıp aramızdan ayrıldı.
Hüseyin Yetkin 1930 yılında Elazığ Uluova'sında Koğenk (Güntaşı) köyü doğumludur. Babası Hamamcı Peko namıyla bilinen Koğenkli Ahmet Yetkin'dir. Bu nedenle Hüseyin Yetkin Harput Müüziği camiasında 'Peko'nun Oğlu Hüseyin' lakabıyla tanınmıştır.
Uzun yıllar Elazığ'ın Elazığ'ın Seko Mahallesi'nde (Mustafa Paşa) ikamet etmiştir.
1940-1970 yılları arasında bu mahalle bir nevi Harput Müziği ustaalarının ve meşklerinin merkezi oldu. Makara bantları ve taş plakları dinleyerek kendini geliştirildi. 1963 yılında 33 yaşında meşklerden kaydedilmiş ilk makara bantı bulunuyor.
Başı Belalı Nayım Türküsü TRT repertuvarına Elazığ Türküsü olarak kaydedilmiştir.
1967 yılından itibaren Tasavvufa yönelerek, meclislerde ilahi ve kasideler okudu.
Emekli olmasına rağmen Elazığ Yemeniciler Sokak'ta 10 yaşında başladığı ayakkabı tamirciliği mesleğini severek devam ettirdi.

Geçmişten Günümüze, Geleneksel Çocuk Oyunlarımız

Bugünkü yazımızda ele alacağımız konu, aslında geleceğimiz olan çocuklarımızın, hem daha önceki kuşaklarla barışık yaşaması ve hem de birer kültür mirasımız olan çocuk oyunlarımızın unutulmaması Çabasıdır: Bu çocuk oyunlarımızın çoğu geçmişte boş arsalarda, okul bahçelerinde ve köyde, köy oyun alanlarında, çocuklarımız tarafından oynanan oyunlardır. Ancak günümüzde bunların birçoğu unutulup kaybolmuş, yerini teknolojik araç gereçler, bilgisayar ve telefonlar almıştır. Esasında bu oyunların tamamı yaratıcı zeka içerikli ve hayal gücünü geliştiren ve eğlendirirken eğiten türde oyunlar olup,o dönemde sosyolojik ve psikolojik açıdan, toplumsal terapi içerikli oyunlardı.

MUSTAFA DURĞUN

Şimdi, geçmişte oynanan bu oyunlarımızın bazılarının adlarını ve bilinen tarafıyla az da olsa oynama şekillerini anlatacağız: Öncelikle isimlerini belirtelim

1-Taş tutma-çöp tutma
2-Göz yummacı- saklambaç
3-Köşe Kapmaca
4-Ebem beni kurda verme
5-Elim sende
6-İp atlama
7-Karış atlama
8-Beştaş
9-Aşık-aşuk
10-Mam bekleme- Mamını elle-
11- Gıç gıç gondura biç
12-Çellik Çubuk-çelik çomak
13-Kiremit oyunu
14-Ceviz oyunu
15-Düğme oyunu-ilik oyunu
16-Şortun eşek oyunu-uzun eşek
17-Üç taş oyunu
18-Dama oyunu
19-Kortikler oyunu
20-Bilye oyunu
21-Mozik çevirme
22-Çizgiler oyunu

Bu yazımızda geçmişte oynanan bu oyunların birkaç tanesini kısa açıklama ile ortaya getirmeye çalışacağız. Amacımız hem geleneksel ve güzel çocuk oyunlarımızı hatırlamak ve oynatabilmek, hem de çocuklarımızı, günümüzün teknolojik hastalıklarından olan, telefon meşguliyetinden ve sosyal medya sıkıntılarından az da olsa kurtarabilmektir.

Bir eğitimci Sosyolog olarak, gönül ister ki bu oyunlarımız, okullarımızdaki eğitim öğretim programı içerisinde anlatılsın ve ders aralarında, teneffüslerde, beden eğitimi oyunları olarak oynansın ve çocuklarımızın keyifli dakikalar geçirmeleri sağlansın.

Gelin şimdi bunlardan Birkaç tanesini oynanabilecek şekilde açıklamalarını yapalım:

1-Taş tutma: İki veya daha fazla grup arasında, belirlenen oyuna, önce kimin başlayacağını belirtmek için, bir kişi bir küçük taşı ya da çöpü elinde saklar ve karşıdaki grup arkadaşının, saklanan taşın ya da çöpün, hangi elinde olduğunu sorar, doğruyu bulan oyuna başlar.

2-Göz yummaca ya da saklambaç oyunu: Taş tutma veya sayma ile bir kişi ebe seçilir, ebe olan kişi, kale olarak tespit edilen bir ağaca ya da duvara yüzünü döner, elleri ile gözlerini kapatır. Diğer oyuncular Ebenin arkasından, gözünü açmaması için yemin verdirerek etrafa

dağılıp görünmeyecek şekilde saklanırlar. Ebe sayı sayma eşini tamamlar gözünü açar ve gizlenen çocukları aramaya başlar. Bu arada, Ebenin araması sırasında, belirlenen ağaca ya da duvara ebeden önce sobeleme yapan oyunu kazanır. Böylece bu oyun sürer gider.
3-Elim sende oyunu: Oyun sahası sınırlı olmamak kaydı ile gruptan bir ebe seçilir, diğer oyuncular etrafa dağılırlar. Ebe bunlardan birini yakalamaya çalışır, yakaladığı kişiye elini vurup, *elim sendedir* der ve kaçar ve bu defa o kişi başka birini yakalayana kadar devam eder. Bu oyunu özellikle kız çocuklarının daha fazla oynadığı bilinmektedir,
4-İp atlama oyunu: bu oyunu da genellikle kız çocuklarımız oynardı:
İki kişi karşılıklı durup kalın ve uzun bir ipin iki ucunu tutarak sallarlar, bir kişi de sallanan o ipin içine girerek -düz atlama -ters atlama -tek ayak atlama ve süpürme gibi şekiller vererek oyuna devam edilir.

5- Aşuk-aşık oyunu: Aşuk, Koyun ve keçinin ayağının eklem yerinden çıkarılan bir kemiktir. O dönemde diz kapağından çıkarılana sagga, ayak bileklerinden çıkarılana enek, denirdi. Sagga'nın ortası delinir, daha ağır olsun diye, kurşun dökülürdü, aşuk oyunu en az iki kişi arasında oynanan bir oyundur.
Oyun sahasına bir çizgi çekilir, bu çizgiye belirli bir uzaklığa enek Aşuklar dizilir, oyuna başlama hakkını tespit için bir yassı taş, yani Sal, alınır ve bir yüzüne tükürülerek ıslatılır, karşıdakine "-yaş mı? -kuru mu?" diye sorularak karşıdakinin fikri alınır, taş havaya fırlatılır, dönerek yere düşen taşın hangi tarafı gelirse onu söyleyen kişi oyuna başlar.
Oyuna başlama hakkını elde eden oyuncu kendi Sagga aşuğuyla, dizilen eneklere, atış yapar. Yapılan atışlarda yerinden çıkarılan enek aşuklar, atış yapan kişiye verilir .Bu oyunda eneklerin yerine bazen ceviz konularak da oynanan bir oyundur, kazanılan cevizler oyun sonunda birlikte yenilir ya da kazanan kişiye verilir.
Burada bu kadar oyunun anlatımı yeter diye düşünüyorum ve bu yazıyı okuyan, özellikle eğitimcilerin, sınıf öğretmenlerinin ve beden eğitimi öğretmenlerinin bu oyunları hem unutturmamak hem de geleceğimiz olan çocuklarımızın, birlikte paylaşmayı öğrenmesi adına, okullarında öğrencilerine öğretmesini canı gönülden istiyor ve okuyucularımıza saygılar sunuyorum.
Lütfen, geçmişimizin bir parçası olan oyunlarımızın, birlikteliğimizi ifade eden şekilde öğreterek, yeni nesillerimize aktarılmasını rica ediyorum Saygılarımla …

Gönüllü Halk Korosu beğeni kazandı

ÇAYDAÇIRA/ELAZIĞ

Elazığ Belediyesi Musiki Toplulukları bünyesinde faaliyet gösteren Gönüllü Halk Korosu'nun Bünyamin Eroğlu Kültür ve Kongre Merkezi'nde düzenlediği müzikal tiyatro, yoğun ilgi gördü.

Etkinlikte, Harput'a özgü eserler ve halk oyunları sanatseverlerle buluştu. İkincisinin düzenlendiği müzikal tiyatro, Harput'un kadim kültürünü ve geleneklerini etkileyici bir performansla katılımcılara aktardı. Koro Şefliğini Tuna Bozkurt'un yaptığı programda, Gönüllü Halk Korosu'nun seslendirdiği Harput türküleri ve sahnelenen halk oyunları izleyicilerden tam not aldı. Elazığ Belediye Başkan Yardımcısı Nazif Bilginoğlu, sivil toplum kuruluşu temsilcileri ve çok sayıda davetlinin katıldığı etkinlik, salonu dolduran izleyicilerin beğenisini topladı. Etkinlik, Harput kültürünün yaşatılması ve gelecek nesillere aktarılması adına farkındalık oluşturdu.

KAYIP BAKLAVA

Mamoş Abi heyecanla evden içeri girerek:

- Hanım bayram baklavasını çalmışlar.
- Kim çalmış?
- Akşam tepsiyi vermiştim. İsimde yazmıştım. Bayram namazından sonra fırına gittim. Ama tepsi kaybolmuş.

Eşo Diyeze, kocasının bu telaşlı haline dayanamayarak:

- Deli dana gibi dolaşma gel otur. Fırıncının oğlu baklavayı getirdi. Sana sölememesi için tembihledim.

İKİ ÖKÜZE GETTİM

Mahallenin kadınları Eşo Diyeze'yi yine sorguya almışlardı.

- Diyeze mamoş Amcayla sevüşerek mi evlendiniz?
- Töbe töbe o nasıl konuşma öle… Tövbe esteğfullah…
- Yani flört yaptınız mı?
- Yahu gızlar kızmaya başlim o ne demek öle?
- Peki nasıl evlendiniz?
- Görücü usulüyle evlendik.
- Evlenene kadar görmedin mi Mamoş Amca'yı?
- Görsem ne olacah ki… Babalarımız anlaşmıştı.
- Nasıl anlaşmışlar?

AYLIK KÜLTÜR, SANAT VE AKTÜEL DERGİ

ÇAYDAÇIRA

